

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

Установи II фізико-математичного відділу Всеукраїнської Академії Наук

КАБІНЕТ МАТЕМАТИЧНОЇ ФІЗИКИ

Київ, Бульвар Шевченка, ч. 14

Рік заснування установи 1923. Особовий склад: 1) Керівник катедри математичної фізики—академік Микола Митрофанович Крилов; 2) науковий співробітник—Микола Миколович Боголюбов. На бюджеті ВУАН.

Завдання катедри полягає у дослідженні різних наукових питань з обсягу математичної фізики (різні інтерполяційні проблеми, наближене розв'язування основних проблем математичної фізики і т. інш.).

Детальний список наукових праць, надрукованих за останні роки співробітниками кабінету, публікуються щорічно у звітах про наукову діяльність ВУАН.

В працях акад. М. М. Крилова та його асистента М. М. Боголюбова було розроблено низку нових методів наближеного розв'язування диференціальних та інтегральних рівнянь математичної фізики.

За останні роки співробітники кабінету друкували свої праці в таких наукових часописах: 1) «Труди Фізично - Матем. Відділу Всеукраїнської Академії Наук», «Записки 2-го Відділу ВУАН», «Известия Всесоюзной Академии Наук», «Доклади ВУАН», «Московский Математический Сборник», «Журнал Прикладной Физики», «Збірник Математ. Секції Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові». 2) «Acta Mathematica», «Annales de l' Université de Foulouse», «Annals of Mathematics», «Bolletino dell' Unione Mat. Italiana», «Bulletin of the American Math. Society», «Comptes rendus de l' Académie de sciences de Paris», «Rendiconti della R. Accademia di Napoli», «Tohoku Math. Journal», O. Instituto (Coimbra) і т. інш.

КАТЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ

Київ, ріг вул. Леніна і Короленка, кімн. 29

Засновано року 1919. Завідувач кафедри акад. Граве Д. А., науковий співробітник Соколов Ю. Д. Завдання кафедри: теорія гребного гвинта, питання стійкості, рівноваги в прикладанні до техніки, удосконалення методів наближення технічних обчислень, удосконалення методів розрахунку електричних машин. Праці публікується в: «Записках фізико - математичного відділу УАН», «Crelle Journal», «Astronomische Nachrichten» і інші. Фінансується коштом УАН.

КОМІСІЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ПРИ УАН

Київ, вул. Короленка, новий будинок Академії Наук, кімн. 57

Засновано року 1921. Голова комісії акад. Пфейфер Г. В. (чиста математика). Член комісії: Кравчук М. П., старший учений співробітник Куревський (біб-кар). Комісія фінансується коштом ВУАН. Комісія провадить дослідчу роботу щодо теорії диференціальних рівнянь, геометрії, механіки, математичної фізики і математичної статистики. Публікує праці в: «Записках II відділу УАН», в «Трудах II відділу УАН», в «Записках Київського ІНО», в «Записках Київського С.-Г. Інституту», в «Збірнику Львівського Наукового Товариства ім. Шевченка», «Comptes Rendus de l'Academie», «Proceedings of the London Mathematical Society» Rendiconti del Circolo Matematico di Palermo». «Известиях Физико-Математического Общества», при Казанском Университете, «Докладах» Академии Наук СССР».

КОМІСІЯ ДЛЯ ДОСЛІДЖУВАНЬ ПИТАНЬ ГЕО-ФІЗИКИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Толстого № 14 (Київська Метеорологічна Обсерваторія)

Засновано р. 1921. Голова комісії—акад. Срезневський Б. І. Члени: акад. Вотчал Є. П., акад. Гольдман О. Г., акад. Граве Д. О., акад. Опоков Є. В., акад. Тутковський П. А., проф. Артем'євський О. П., проф. Душечкин О. І., проф. Де-Метц Г. Г., проф. Черний С. Д., Данилевський М. І., Половко І. К., Федоров О. В., Секретар Імпенецький В. М. Наукові співробітники: Завадовський Т. Н., Нічківч - Половко О. Н., Овсєцовський К. І.

Головні праці провадилося в галузі вивчення ознак посухи, кліматичного районування України, актинометрії, кліматології, гідрології, сільсько-господарської метеорології, аерології, електрометеорології, медичної метеорології.

Базою робіт була Київська Метобсерваторія з'єднана з Науково-дослідною катедрою геофізики та с.-г. метеорології, яка влаштувала позаміські пункти спостережень: 1) на Батіївській горі при с.-г. дослідній станції і 2) в розсаднику Мотовилівського Лісництва на р. Стугні, де провадиться низка спостережень з червня міс. 1926 р.

Пілотні спостереження, сполучені з базисними визначеннями, провадиться на вишках 1) кол. Університету; 2) на Батіївській горі; 3) на Арт. Школі і 4) передбачається відкрити вишки на новому будинку Академії; базиси визначено геодезичним шляхом; одержано важливі результати. Багато нових струментів виписано з-за кордону і з Ленінграду, а також збудовано місцевими засобами, як ось фотограмметри для хмарних обмірів, висотомір Менделєєва, випарувачі та захищені термометри-праці; з осені провадитиметься магнетні спостереження.

Із складу аспірантів закінчують курс фахівці: 1) з земного магнетизму 2) з електро-метеорології і медичної метеорології 3) агрометеорології і 4) з синоптичної метеорології.

Роботи комісії друкує в «Зап. Фіз.-Мат. від. ВУАН». До завдань комісії входить наукова консультаційна робота органів нар. гос-ва, шляхів сполучення та авіації.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МАТЕМАТИЧНИХ НАУК

Харків, ІНО, вул. Вільної Академії, 14

Засновано року 1928 (із колишніх науково-дослідних кафедр: прикладної математики, математичної аналізи та геометрії). Має відділи: прикладної математики, математичної аналізи і геометрії. Директор Інституту (керівник відділу прикладної математики) акад. Беринштейн С. М., (керівник відділу математичної аналізи) проф. Русський І. К., (керівник відділу геометрії) проф. Синцов Д. М. Дійсні члени: (завідувач секції функцій комплексних змін) проф. Гончаров В. Л., позаштатний дійсний член—проф. Душин М. М. і проф. Марчевський М. М. Наукові співробітники: Брячка В. Ф., Героніус Я. Л., Гіршвальд Л. Я., Киревський М. Н., Соловйов П. О., Сирокомський О. І., Урисман С. М., Чернушенко І. С., Позаштатні наукові співробітники: Шумаков В. О., учений секретар Куц І. І., аспіранти: Бланк Я. П., Бооль Л. А., Дармостук П. М., Куцаєв С. М., Ланцевидцький І. Л., Матвієнко В. Г., Николаєв М. А., Ниркова А. Г., Петров, Прохоренко-Минийло О. І., Прошин Н. М., Римаренко Б. А., Рябоконь Ф. С., Тржецький Л. К. і Февченко О. П. Інститут перебуває під орудою Укрнауки Наркомосу. Бюджет на 1928-29 р.—30.000 крб. Основні дослідчі роботи присвячено питанням аналізу (диференціальні рівняння, теорія функцій, теорія рядів), геометрії, (геометрична теорія, диференціальних рівнянь, основи геометрії), механіки (теорія відносності, теорія пружності), теорія правдоподібності і математичної статистики.

Праці друкуються в: «Сообщениях Харьковского математического общества, в «Научных Записках», у «Вістях» Академії Наук УСРР, в «Известиях Академии Наук СРСР», «Москов. Математическом сборнике», в «Mathematische Annalen», «Acta Mathematica», «Comptes Rendus» і т. інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, вул. Лібкнехта 18/20

Засновано року 1929. Під орудою НТУ ВРНГ. Інститут перебуває в стадії організації. Директор Інституту проф. Обреїмов І. В. Голова ради Інституту акад. Йоффе А. Ф.

ДЕРЖАВНИЙ ФІЗИЧНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ

Одеса, вул. Пастера, ч. 27.

Засновано року 1926. Має секції: теоретичної фізики, рентгенофізики, радіотехніки, фотофізики. Директор проф. Кірілов Е. Е., (фото-фізик), дійсні члени: Хмиров Д. Д. (рентгенофізика, теор. фізики), науковий співробітник проф. Цомакіон Б. Ф. (електрофізика, радіотехніка), асистенти: Талько-Гринцевич П. А., (рентгенофізика) Міхневич Г. Л. (теоретична фізика). Під орудою Укрнауки. Бюджет на 1927-28 р. 19.000 крб. Минувалою часу робота провадилась в галузі вивчення діяння електричного поля на кристалізацію переходолюбних рідин. Вивчення впливу різної довжини хвиль на фото-ефект. Вивчення фосфоресценції і флюоресценції в органічних фарбах. Вивчення електропровідності електролітів. До плану входять внутрішні й зовнішні фото-ефекти, кристалізація в електричній і магнетній полі, електричне коливання діяння рентгенових променів на електропровід. Передбачається розвиток лабораторії спектрального досліджування температур під нулем. Праці публікуються в журналі: «Р. Ф. Х. Общества», «Zeit für Physik».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИКИ

Київ, Політехнічний інститут (Брест-Литовське шосе)

Інститут засновано 1/1-29 р., а до того часу існувала науково-дослідча катедра фізики. Інститут має відділи: а) відділ експериментальної фізики з секціями: 1) фізики високих напружень; 2) фото-електричних та фототальванічних явищ; 3) рентгенооптики та рентгеноспектрографії; 4) спектральної аналізи та радіоактивності і 5) технічних пристосувань фізики; б) відділ теоретичної фізики з секціями: 1) електродинаміки та квантової механіки; 2) вивчення

структури атому. Директор Інституту (і керівник від. експер. фізики) проф. О. Г. Гольдман, проф. Л. І. Кордип (кер. від. теорет. фізики), В. Є. Лашкар'єв, О. Є. Любанський, М. А. Лінниченко, Л. Я. Штрум, О. М. Косоногова, Г. М. Губар'єв, Ю. С. Руденко. Бюджет Ін-ту на 1928-29 р.—61.145 крб. (по НКОсвіті). За останні 5 років виконано такі експериментальні роботи (під катедрою фізики). Вивчалоя: структуру електричної виснаги, явища перетворення енергії світла в електричну—ефект «Бекереля», нові явища рентгенооптики. Розроблювалося метод дугової і спектральної аналізи—у вивченні мінералів, вивчалоя роботу електролітичних випростувачів у мережі змінного струму і т. інш. Виконано такі теоретичні роботи: вивчалоя теорію електропровідности металів, надпровідности металів та рівноваги наелектризовання провідника. Розроблювалося: теорії руху матеріальних тіл та світла у полі тяження, питання з теорії відносности, структури зєрнини атома, теорії проміювання і т. інш.

У пляні наступного п'ятиріччя ін-тут намічає перевести такі експериментальної роботи: експериментальне вивчення структури електричних виснаг та форм їх при тисненнях близьких до атмосферних, а також шляхчик і в різних газах, вивчення фото-гальванічних явищ, дальше розроблення питань рентгено-оптики та питань практичного застосування рентгено-спєтрографії в зв'язку з дослідженням технічних матеріалів. Розроблення методів та вивчення українських мінералів за зазначеними методами. До пляну внесено також розроблення питань з теоретичної фізики (квантової механіки) та теорії будови атому та інш. Наслідки наукових праць колишньої науково-дослідчої катедри фізики, а нині л. д. ін-ту фізики друковано в українських, російських та інших журналах (за час існування катедри видано понад 40 праць): «Зап. КІНО», «Укр. Мед. Вісті 1927 р.», «Зап. Київ. дослід. катедр.», «Ж. Р. Ф. Х. О.», (1926, 1928), «Тел. і телегр. без проводів» 1928 р., «Изв. К. П. И.»—1928, «Zeitschr. für Physik», (1913. 24, 25, 26, 28), «Zeits. fphys Chemie», (1926), «Physik Berichte». З грудня 1926 р. катедра почала видавати «Українські фізичні записки», вийшли з зшитки I т. і 1 зшиток II тому. «Українські фізичні записки»—це тепер орган Укр. Асоц. Фізиків.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ФІЗИКИ ПРИ ІНО

Харків, вул. Вільної Академії, 14

Засновано 1927 р. Катедра має секцій: секцію загальної фізики, секцію магнітних вимірів і секцію електромагнітних коливань. Зав. катедри—проф. Рожанський Д. А.; дійсні члєни: заст. завідувача і зав. секції загальної фізики—проф. Жєліховський А. В., зав. секції магніт. вимірів—Штейберг Д. С., зав. секції електромагнітних коливань.—Слудкін А. О.; наукові співробітники: проф. Поно-

марев Р. Д., проф. Сахаров М. І., Помазанов М. Ю.; аспіранти: Дорогой М. І., Бригалин А. А., Леляков А. А., Копіловіч Є. А., Кондрашенко Н. Ф., Тумоловський І. І., Богданов П. Г., Борисов М. Д., Папков А. С. Катедра перебуває у віданні Укрнауки і фінансується з держбюджету. Бюджет на 1927-28 р.—4.900 карб. Вивчала виснаження (разряд) в розріджених газах, фотоелектричні явища в кристалах, електромагнітні коливання в порожнявих трубках в присутності магнітного поля, ультразвукові коливання в кварці та феромагнітних металах, вивчала умови переохолодження рідин, і розсіювання електронів у тонких шарах. Праці друкують в «Журнале Русского Физико-Химического О-ва» і в «Українських Х. Ф. записках».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МАТЕМАТИКИ

Київ, Інститут Народньої Освіти

Засновано року 1924, перебуває під орудою Укрнауки. Склад катедри: акад. Граве Д. (керівник катедри). Дійсні члени: проф. Букреев В. Я., Кравчук М. П., акад. Пфейфер Г. В., Столярів М. О., науковий співробітник Соколов Ю. Д., Куренський М. К., Ахієзер М. І., Діаченко В. Є., Калинович Ф. П., Латишева К. Я., Орлов М. Х. Катедра має секції: чистої та застосованої математики. Праці членів катедри надруковані в журналах «Вісті Київ. Політех. Ін-ту», «Вісті К. С. Г. І.» (1926), «Записки К. І. Н. О.» (1926), «Записки II Відділу УАН» т. II, «Мемуари УАН» т. V, «Записки Фізичної Математики», вид. УАН т. I, «Наукові Записки» т. II, «Comptes Rendust. 183 Paris», «Astronomische Nachrichten» Rd. 229 Kiel.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА МАТЕМАТИКИ

Одеса, вул. Комінтерну, № 2

Засновано 1923 р. Катедра має 3 секції: геометрії, аналізу та альгебри і механіки. Керів. катедри й зав. секції геометрії проф. І. Ю. Тимченко, зав. секції механіки—Т. К. Суслів, зав. секц. аналіз та альгебри—І. Ю. Тимченко. Дійсні члени к-ри: Д. А. Крижанівський, М. Г. Чоботарьов, А. С. Турчанінов, М. С. Васильєв, К. М. Шербина, наук. співробітники: М. М. Васильєв, М. І. Берцанський, В. М. Крижанівський, Г. Л. Міхневич, І. Д. Дуб і 8 аспірантів. Бюджет к-ри на 1928-29 р.—8.200 карб.

Теми досліджень стосуються галузей геометрії, аналізу, альгебри, теоретичної та прикладної механіки (4 роботи членів кат-ри були премійовані В.У.К.С.У.). Кат-ра розробляла також справу встановлення єдиної наукової української термінології в Термінологічній Комісії, заснованій при катедрі; видано одну частину «Альгебра»—

«Рос. укр. Словника математичної термінології та фразеології». Члени катедри проводять роботу, і над популяризацією математичних знань. На п'ятиріччя катедра ставить своїм завданням продовження дослідчої роботи в зазначених галузях математики. Крім того, ка-ра передбачає видати низку підручників з математики, зорганізувати семінари для сприяння підвищенню математичної кваліфікації співробітників та аспірантів інших наукових установ і т. інш.

Праці катедри надруковано по таких журналах: «Журнал Одеських н. д. катедр», «Записки Одеського І. Н. О.», «Изв. Физ. Математ. О-ва в Казани», «Математ. Сборник» (Москва), «Изв. Акад. Наук» (Ленинград), «Записки ВУАН», «Mathematische Annalen», «Crelle's Journal für Reine u. angewandte Mathematik». Власне видання термінологічної комісії «Словничок».

ВІДДІЛ ФІЗИЧНИХ ВИМІРІВ ПРИ НАУКОВО-ДОСЛІДЧОМУ ІНСТИТУТІ ФІЗИЧНОЇ ХЕМІЇ

Дніпропетровське

Засновано року 1924. Відділ зреформовано із секції фізики, при Н/Д катедрі фізичної хемії. Завідувач відділу проф. Малиновський А. Е. Аспіранти: Данилов В. І., Огівецький М. Є., Лавров Ф. А., Станкевич К. Й. Відділ розробляє питання електричних властивостей металів, термо-електродні сили, процеси горіння вибухових газових сумішів. Роботи публікується в «Сборнике» Днепр. Гор. Института, «Journal de Chemie Phys», в «Українських фізичних записках», в «Науково-Технічному Віснику», в «Журнале Русского Физико-Химического Общества», «Zeitschr. für Physik Chemie», «Записки Дніпропетровського Інституту Народної Освіти». Дотації відділ має з коштів Наркомосу.

КАТЕДРА ФІЗИКИ ХАРКІВСЬКОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Харків, Каплунівська, 16

Засновано року 1875. Завідувач лабораторії Сахаров М. І., співробітники: Помазанов М. Ю., Борисоглебський С. В., Аполлосов В. П. Існує коштом Наркомосу. Бюджет 1.200 крб. почасти за держбюджетом, почасти з спеціальних коштів Інституту. Окрім поточної педагогічної праці проводяться досліді щодо прилагоди технічних високовольтових трансформаторів для цілей рентенографії і роботи в галузі визначення потенціалів збудження металів.

ХАРКІВСЬКА АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

Харків, вул. К. Лібкнехта, 35

Засновано її в XIX віці при Харківськiм Університетi, року 1923 поєднано з гео-фізичною обсерваторією і разом із нею виділено в самостійну наукову установу. Обсерваторія має астрономічний й геофізичний відділи. Перебуває під орудою Укр. науки. Фінансується коштом держбюджету. На 1927-28 р.—36.000 крб. Директор — проф. Євдокімов М. М., відділ астрономічний має співробітників: старших астрономів: проф. Остащенко-Кудрявцев, ст. астрограф і астроном проф. Герасимович Б. П., проф. Барабашов М. П., аспіранти: Страшний Г. Л., Пархоменко П. Г., Цветова Р. А., Михайлов В. О. Обсерваторія провадить: спостереження південниковим (меридіановим) кругом над фундаментальними зорями, над зорями для планети Ерос, спостереження над планетами, над фотометром, астрографом, рефлектором; фотографування візуальних фотометрувань перемінних зір; фотографування комет, фотометричні і бігунометричні досліджування місяця; спостереження над поверхнею планет; зоряна статистика. Праці друкує в «Русском Астрономическом журнале», в «Известиях Русского Астрономического Общества», «Astr. Nachr.», «Monthly Not. of. the Royal Astr Soc, The Observ, Popul. Astr.».

Власне видання—фотометричний каталог, обслуговування інструментарієм, вміщенням підучування студентів ІНО і Геодезичного Інституту. Брала участь в тригонометричному зйоманні м. Харкова.

Геофізичний відділ засновано року 1892 при Харківськiм Університетi, року 1923 поєднано його з Астрономічною Обсерваторією. Наукові співробітники: проф. Педаєв Д. К. і Семилетов С. М. Обчислювач спостережень—Кир В. О., аспіранти: Нахильницька М. В., Везініський А. Л., Богомолів Г. Я., Фоменко Д. Ст. провадить метеорологічні спостереження за звичайною програмою з нетайним обробленням даних самописців (барографу, термографу, гігрографу, геліографу, дощописця і снігописця); аерологічні спостереження: випуск куль-пілотів, кульзондів; актино-метричні спостереження; траєкторії кола земного магнетизму. Труді публікується у виданнях: «Ежедневном Синоптическом Бюллетене Главной Геофизической Обсерватории», Укрмету і Грузії, «Декадный Бюллетень Главной Геофизической Обсерватории», «Метеорологическое Обзорение Главной Геофизической Обсерватории», «Геофізична характеристика України» «Reseau Mondial».

Видано Укрметом повні таблиці метеорологічних спостережень за 1924-25 р.р. Спостереження над температурою повітря за роки 1911—24; аерологічні спостереження за роки 1912—26; спостереження над опадами за роки 1892—1926; Підготовлено до друку річні метеорологічні спостереження за роки 1915—24. Коштом Укрмету

року 1926 виконано декілька означень земного магнетизму на Донбасі. Співробітник Семилетов брав участь в роботах магнетичної експедиції, що організував Гірничий відділ Вищої Ради Народнього Господарства, експедиції, яка виконала детальне магнетне здіймання, а також магнетне здіймання в районі Макіївки. Він же зробив магнетні означення в низці пунктів між Харковом і Макіївкою. Обсерваторія бере участь у службі погоди. Обслуговує студентів ІНО.

ФІЗИЧНИЙ КАБІНЕТ ПРИ ХАРКІВСЬКИМ ІНО

Харків. ІНО

Існує з часу засновання Харківського Університету. Завідув кабінетом проф. Желеховський А. В. Наукові співробітники: проф. Помазанов Н. Ю., Стуцкин А. А., Штейнберг Д. С., Дорогой Н. І., Леваковський В. І., Леляков, Борисов, Іванченко і Атропова Є. Н. Кабінет обслуговує студентів ІНО та крім того, на базі його устаткування провадиться викладання лекцій Харківського Медичного Інституту і декількох інших ВУЗ'ів. Устаткування й приміщення кабінету обслуговує також Науково-дослідчу катедру фізики в Харкові. Дослідчу роботу кабінету визначено в статті про Харківську дослідчу катедру фізики. Бюджет кабінету за кошторисом ІНО.

ФІЗИЧНИЙ КАБІНЕТ ПРИ КИЇВСЬКИМ ІНСТИТУТІ НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Київ, вул. Короленка 58, ІНО

Керівник — проф. Де-Метц Г. Г., проф. Лапінський П. Г., проф. Губарьов Г. Відділи: механіки, фізики, тепла, звуку, світла, радіо-активності, електрики; є майстерня виготовлення точних приладів. Праці співробітників кабінета публікується в журналі «Фізичні записки дослідчої катедри фізики на Україні» і «Известия КИНО» та інші.

ФІЗИЧНИЙ КАБІНЕТ КАМ'ЯНЕЦЬ - ПОДІЛЬСЬКОГО ІНСТИТУТУ НАРОДНОЇ ОСВІТИ

Кам'янець-Подільський, вул. Затонського, 27

Засновано року 1918. Завідув проф. Бернадський В. К. Під орудою Н. К. О.; фінансується коштом держбюджету. Провадить досліджування радіо-активних вод Кам'янець-Подільської округи. Праці друкує: в «Записках Кам'янець-Подільського ІНО», в «Записках Кам'янець-Подільського С.-Г. Інституту».

ФІЗИЧНИЙ КАБІНЕТ ОДЕСЬКОГО ІНСТИТУТУ НАРОСВІТИ

Одеса, ІНО

Засновано 1926 р. Зав. кабінетом проф. Талько-Гринцевич Ш. А., (рентген-фізика) наукові співробітники: М. А. Базилевич (кристал-фізика), З. І. Приблуда (акустика), Кулев Г. А. (загальна фізика) та Л. Ф. Верещагин (рентген-фізика). Кабінет у віданні ІНО. Праці надруковані в журн. «Записки Одес. І. Н. О.І.», «Известия Одес. Фізич. Ін-та». Дослідження в галузі рентген-фізики та кристалографії.

ФІЗИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДОНЕЦЬКОГО ГІРН. ІНСТИТУТУ

Сталіне

Засновано 1921 р. Завідує фізичним кабінетом проф. Смірнов П. А. Лябораторія в стадії устаткування.

КИЇВСЬКА АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

Київ, Обсерваторний пров., 3

Засновано року 1838. Директор—проф. Черний С. Д., аспірант-спостерігач—Диченко М. П., асистент—Іллінський І. І., Лаврентієвна Є. В. аспірант—Фіолковська О. В. Перебуває під орудою Упрнауки і УАН. Утримується коштом держбюджету—на 1927-28 р. 13.800 крб. Провадиться спостереження над планетами, кометами, подвійними зорями, над покриттям зір і планет місяцем, над північними і зодіакальними зорями. До плану входить: фотографування планет, комет, зоряних куч і туманностей. Обслуговує ІНО. Праці друкують в «Записках КІНО», «Astr. Nach», «Monthly Not. of R. Astr. Soc».

МИКОЛАЇВСЬКА АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

Миколаїв

Засновано року 1821. До 1913 р. була морською обсерваторією, потім до 1926 р. відділом Головної Російської Астрономічної Обсерваторії, а з 1926 р. існує, як самостійна під установа. Директор—Семенов Л. І., ад'юнкт-астроном Циммерман Р. К. астроном-спостерігач—Семенова Т. С., обчислювач—Максимов М. К. і Моссина О. А., ляборант-механік—Моссин Ф. О. Під орудою Укрнауки; утримується коштом держбюджету. На 1927-28 р.—20.200 крб. Основні завдання: визначити певне становище зір південниковим (меридіановим) кругом. Закінчує оброблення міжнародного зоряного каталогу (1915 р.). Розпочато спостереження для міжнародного фундаментального каталогу 1930 рік. До плану входить спостереження над

сонцем і зорями вдень і вночі. Роботи друкує в «Трудах», в «Известиях Главной Астрономической Обсерватории» і в чужоземних журналах. Підготовляється до видання 2 зоряних каталогів.

КИЇВСЬКА МЕТЕОРОЛОГІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

Київ, вул. Толстого, 14/6

Засновано року 1855 в складі Київського Університету. Року 1924 виділено їй в самостійну дослідчу установу. До складу обсерваторії входять: метеорологічна станція, аерологічна станція, випарна станція, активно-метрична станція, кабінет фізичної географії, музей приладів і наукових допоміжних праць, бібліотека, кафедра геофізики і с.-г. метеорології. Директор—Серезневський Б. І. (дійсний член УАН). Ст. геофізик—Половко І. К. (доцент), асистенти: Баранов Н. І., Серезневський І. Б., Імшенецький В. М., секретар Кречетов Б. І., аспіранти: Бобарикова М. І., Корхов М. І., Нічкевич О. Н., Плесконосова М. В., Солодко А. А. Перебуває під орудою Укрнауки і являється базою праці геофізичної комісії УАН. Утримується коштом держбюджету. На 1927-28 р.—16.800 крб. З 1917 р. провадить спостереження за допомогою куль-пілотів. З 1921 р. засновано випарну станцію, яка вивчає ті, що є, і конструює нові випарники; вивчає випаровування за різних умов, роботи ці зв'язано з комплексним вивченням посухи. З року 1925 провадить систематичні актино-метричні спостереження. З 1921 р. провадить систематичне вивчення ознак посушливості і вільності. З 1925 р. запроваджено розроблення теорії ознак посушливості; переводиться опрацювання спостережень над вітром за час з 1885 аж до 1925 р.; провадиться також оброблення температурних аномалій. До плану робіт на майбутнє входять: досліджування промінювань землі і небосхилу і повного припливу сонячної енергії; вироблення способів визначення температур на різній висотині; вивчення напрямку атмосферних процесів через побудову хронообразів; електро-метеорологічні спостереження; магнетні спостереження; організація сейсмічної станції; агрофізичні спостереження. Праці друкує у виданнях УАН, у виданнях Укрмету, у видавництві—Київ Статбюро. Щомісячних декальних і щоденних бюлетенях Головної геофізичної обсерваторії. Обсерваторія бере участь у виданнях УАН.

МАГНЕТНА ДОСВІДЧА СТАНЦІЯ ПРИ ОДЕСЬКІЙ ГЕОФІЗИЧНІЙ ОБСЕРВАТОРІЇ

Одеса, Пролетарський бульвар, ч. 89

Року 1928 зреформовано її із магнетного відділу обсерваторії, що існував з 1900 року. Має 2 відділи: відділ обсерваторної роботи

і вузько-наукового досліджування і відділ польових робіт щодо безпосереднього вивчення магнетного поля України. Завідує проф. Аганін М. А. (геофізик магнетолог). Станція перебуває під орудою Наркомосу. Переведено дослідчі роботи: магнетне здіймання узбережжя Чорного і Озівського морів, вивчання Одеської магнетової аномалії. На майбутнє намічено крім продовження робіт, що вже розпочато—магнетне здіймання району Дніпрельстану, систематичне здіймання України з метою скласти магнетні мапи. Звіт про роботи друкує у виданнях Головного Гідрографічного Управління.

ЦЕНТРАЛЬНА ГРАВІМЕТРИЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ В ПОЛТАВІ

Полтава, М'ясоедовська вул., ч. 25

Засновано року 1926. Директор проф. Орлов О. Я. Наукові співробітники—астроном-метролог—Горт-Де-Гротт і ст. астроном Авксентієва З. Н. Фінансується коштом Української Головної Палати Мір і Ваг. Завдання Обсерваторії—визначити силу тяжіння в цілій низці пунктів на Україні. Обсерваторія виконала велику роботу щодо детального вивчення сили тяжіння на Україні, зв'язала основні пункти СРСР з Німеччиною (Потсдам). Звіти друкується в «Збірнику граві-метричних робіт».

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА ГЕОФІЗИЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

Одеса, Пролетарський бульвар, ч. 89

Міську станцію засновано року 1865, а Обсерваторію, що поза містом—року 1891. Має відділи: метеорологічний, антиномологічний, синоштії і електрики. Директор—проф. Точидловський І. Я. (геофізика і фізика). Учений геофізик проф. Аганін М. А., спец. геофізик Акимович М. М. і Полль А. Ф. Метеорологи-спостерегачі—Абрамов І. М., Вітвіцький Е. М., Захарова О. П. і Рудановська Н. К. Під орудою Наркомосу. Утримується коштом держбюджету. На 1927-28 р. близько 40.000 крб. Завдання: метеорологічні і геофізичні спостереження за звичайною програмою; досліджування складу температури води Чорного моря і надбережної смуги; подробиці магнетного здіймання узбережжя Чорного і Озівського морів, що ув'язано зі здійманням Академії Наук. Опрацьовано матеріали станції за 65 років і складено нарис підсоння Одеси» досліджено зверхні гари атмосфери за допомогою пілотів; актиномологічні спостереження електрометеорологічні спостереження. Передбачається надалі: створити в Одесі бюро погоди для степового посушливого району; розробити методи визначення вільгости ґрунту. Вивчено теплопровідність і теплоємність ґрунту; запроваджено вивчання фізичних умов утворення дощових капель із туманностей. До плану робіт

надалі входять: збудування опорної магнетної станції для України; продовження магнетного здійснення України; організація для Надчорноморського району бюро погоди; досліджування завбачання, посух і суховіїв; хемічні дослідження опадів; вивчення фізичних властивостей ґрунту; роботи публікується в «Щоденних Декадних Бюлетенях», в «Геофізичному Бюлетені» і «Геофізичний характер України»—видання Укрмету, в журналі «Метеорологіческий вестник», в журналі «Геофизическая Обсерватория», видання обсерваторії: «Бюлетень Обсерваторії», «Висновки за 60 років спостережень—Точидловського; «Обробка опадів за методом Точидловського», «Магнетні елементи Одеси»—Аганін.

УКРАЇНСЬКА ГОЛОВНА ПАЛАТА МІР І ВАГИ

Харків, вул. Дзержинського, ч. 40

Засновано року 1922. Має лабораторії: хемічну, пірометричну, вагову, часову і калібрів, калориметричну, електрометричну, термометричну, водомірну, оптичну, фотометричну, радіолабораторія, також гравіметричну обсерваторію. Директор проф. Маауренко В. П.; завідує хемічною лабораторією проф. Шукарьов О. М., співробітники лабораторії: Кривобабко І. П., Кузьменко С. М.; завідує пірометричною лабораторією Кияниця В. М., співробітники: Дигало М. Г.; завідує лабораторією часу проф. Євдокімов М. М., співробітник Парфенов С. М.; завідує гравіметричною лабораторією проф. Орлов О. Я.; співробітники: Дюков О. І., Горт-Де-Гротт М. А., Балосоголо В. В., Авксентьев З. М., Орлова О. О.; завідує лабораторією терезів проф. Лініченко М. А.; завідує лабораторією калібрів проф. Павлов М.; зав. електрометричною лаб.—проф. Копняев та проф. Рожанський; зав. фотометр. лаб. проф. Барабашев. Під орудою НТУ Вищої Ради Народнього Господарства УСРР. Утримується коштом перебувань за перевірки вимірчих приладів від перевірочних палат. Праці друкує в «Поверочном деле» і у виданнях «Главной Палаты Мер и Весов СРСР». У. Г. П. М. та В. керує роботою 5 перевірочних палат та 8 перевір. бюро на Україні.

УПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МЕТЕОРОЛОГІЧНОЇ та ГІДРОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ (УКРМЕТ)

Київ, вул. Короленка, ч. 21

Засновано року 1921, як Метеорологічна Служба; року 1927 через поєднання гідрометричної служби меліоводгоспу Наркомземсправ та гідрометеорологічних станцій Укрмету й Бузької та Дніпровської гідрометстанції, які ввійшли до складу Укрмета, Управління почало обіймати й гідрологічну службу.

Метеорологічна частина Управління розподіляється на секції:

- 1) загальної метеорології; 2) служби погоди з аерологією й 3) С.-Г.

метеорології. Гідрологічна частина складається з секцій: 1) гідрологічної; 2) гідрометеорологічної та 3) гідрометричної. Позасекційні установи Управління—видавництво, бібліотека (25.000 томів), музей геофізичних приладів та устаткування, лабораторія по перевірці приладів. Місцеві філії й установи Укрмету: 1) Крайові відділи: Чернігівський, Волинський, Подільський, Київський, Подтавський, Харківський, Дніпропетровський, Надчорноморський, Донецький, 2) Округові Інспекторати: Київський, Уманський, Шевченківський, Зінов'ївський, Конотипський та Сталінський округах, 3) Геофізична обсерваторія в Тимках, 4) Гідрологічні дослідні станції: Бузька, Дніпровська—Плавньова, Наддеснянська—стокова, Сульська—болотна. Метеорологічна мережа Укрмету на 1-VII-1929 т. складається з станцій II пор.—300, станцій III пор.—1430, кореспондентських пунктів 400, фенологічних пунктів 250; гідрологічна мережа має гідрометеорологічних станцій 5, пунктів 168, льодомірних 60 постів.

Директор Управління Софотеров М. К. (Агрометеоролог, кліматолог), Зам. Директора Биковський О. Г., Секретар Назаров Б. О.; Зав. Секцій та Бюр: Томашевич П. Л. (метеоролог-фізик), Гертнер Е. В. (синоптик-аеролог), Комарницький С. К. (гідролог), Копачевська М. Н. (фенолог), Селецький І. Й. (кліматолог), Половко І. К. (геофізик), П'ятиницький О. С. (синоптик), Назаров В. О. (гідрометеоролог), Гук М. І. (кліматолог), Мальгін В. К. (синоптик), Гельмгольд М. Ф. (аеролог), Вержицька Л. С. (фізик). Фахівці метеорологи: Кіянко О. В., Бовін К. М., Омшанський М. О., Кононенко К. Я., Адешидзе Ю. Ю., Урт'єв П. М., Євстаф'єв В. М., Кутєлов Д. Д., Корхова Я. К. Синоптики: Ясіньська О. Ф., Плесконосова М. В. Аерологи: Баранова М. І. Агрометеорологи: Іовенко М. Г., Власова З. І., Лашина Г. Ф., Гідрологи: Агальцов М. Ю., Кобизький П. А., Валяев І. Г., Магомедов А. Д., Попов В. М., Болдирєв Л. Т., Максимович М. С. Гідрометеорологи: Журавель І. В., Болгарський В. І., Мешинський К. П. Гідрометри: Рижкова М. П., Артем'єв О. К., Пустовойт С. П., Папков М. Ф., Зоренко Г. Т., Швець Г. І., Штепанек С. І., Радіотехнік: Мойсєєв В. Т.

КРАЙОВІ ВІДДІЛИ УКРМЕТУ

Київський Відділ Укрмету

Київ, вул. Короленка, 21

Зав. Відділу Могилат М. І. Філія Укрмету, що охоплює округи Київську, Уманську, Шевченківську. Засновано 1912 р. як Мет. Бюро сітки кол. Губ. Земства. Перетворено в Відділ Укрмету 1922 р. Інспекторати є в округах Київській, Уманській, Шевченківській.

Чернігівський відділ Укрмету

Чернігів, вул. Червоноармійська, 28

Зав. Відділу Голубчик В. Т. Інструктор Могилівський М.
Охоплює Чернігівську, Конотопську та Ніженську округи. Засновано 1922 року. Інспекторат є в Конотопській окрузі.

Волинський відділ Укрмету

Житомир, вул. Лермонтова, 13

Зав. Відділу Хавхалюк М. М., Інструктор Тейфель Ю. К.
Охоплює Волинську, Бердичівську, Коростенську та Шепетівську округи. Існує з 1911 р. як Мет. Бюро кол. Волинського Губ. Земства, що перетворено 1922 року на Відділ Укрмету.

Подільський Відділ Укрмету

Вінниця, вул. 1 Травня, ч. 94

Зав. Відділу Петранівський М. В., Інструктор Поленс Т. П.
Охоплює Вінницьку, Кам'янець-Подільську, Могилівську, Проскурівську та Тульчинську округи. Існує з 1922 року.

Полтавський Відділ Укрмету

Полтава, Держ. Музей

Зав. Відділу Самбікін М. М., інструктор Троцька М. Охоплює Полтавську, Кременчуцьку, Лубенську, Роменську та Прилуцьку округи. Засновано року 1910, як Метбюро кол. Полтавського Губ. Земства, перетворено в Відділ Укрмету 1922 року. Друкує огляди погоди в журналі «Полтавський Селянин».

Харківський Відділ Укрмету

Харків, вул. Лібкнехта 82

Зав. Відділу професор Педаєв Д. К., інструктори: Бабинина В. Н., Нахильницька М. В. Охоплює округи: Харківську, Ізюмську, Куп'янську, Сумську. Існує з 1903 року, як Мет. Бюро кол. Харківського Губ. Земства. Перетворено на Відділ Укрмету 1922 р.

Надчорноморський Відділ Укрмету

Одеса, Пушкінська вул., № 44

Зав. Відділу Акимович М. М. Інструктор Шелудченко М. С.
Охоплює округи: Одеську, Першотравенську, Зінов'ївську, Мико-

дніпропетровську, Херсонську та АМСРР. Існує з 1912 р. як Мет. Бюро кол. Херсонського Земства; перетворено на Відділ Укрмету в 1922 р. Інспекторат є в Зінов'ївській окрузі. Друкує огляди погоди по кварталах року.

Дніпропетровський Відділ Укрмету

Дніпропетровське, пр. К. Маркса, 18

Зав. Відділу Захаров М. А. Інструктор Базилевич П. Охоплює округи: Дніпропетровську, Запорізьку, Мелітопільську, Криворізьку. Засновано 1922 року.

Донецький Відділ Укрмету

Артемівське, Олександрівська вул.

Зав. Відділу Чантулов М. Інструктор Дирик Д. Охоплює округи: Артемівську, Луганську, Маріупільську, Сталінську, Старобільську. Інспекторат в Сталінській окрузі. Засновано 1923 року.

Укрмет перебуває під орудою Наркомземсправ УСРР. Фінансується коштами держбюджету та місцевих коштів Округових земвідділів. На 1928-29 р. по держбюджету асигновано 332.000 карб. Укрмет має такі періодичні видання:

Щоденний синоптичний бюлетень (тираж 150), Щоденний Гідрометеорологічний бюлетень (тир. 50), Декадний Бюлетень (тир. 1800). Журнал «Погода й Життя» (тир. 2.000), Вісник Метеорології та Гідрології (тираж 1000). Неперіодичні видання: Геофізична характеристика України. Щорічні матеріали спостережень станцій Метеорологічної служби й гідрологічної служби, матеріали фенологічних спостережень, інструкції для спостережень та окремі наукові роботи та нариси кліматичного змісту.

Гідрометеорологічний відділ зв'язку Донецьких залізниць

Харків, майдан Фюрбаха, ч. 7

Оформлено року 1927, як основну гідро-метеорологічну частину відділу зв'язку. Завідує В. Міначян. Утримується коштом держбюджету. Відділ організує мережу гідро і мет. станцій; складає метеорологічну характеристику району дороги; виявляє режим річок; вплив атмосферних процесів на роботу зв'язку. До плану входять, складання ґрунто-геологічної мапи і мапи ґрунтових вод, вивчення асувів.

ХЕМІЧНІ НАУКИ

ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ХЕМІЇ

Харків, Ветеринарна, 4а

Засновано 1923 р. Директор Інституту проф. І. А. Красуський. Наукові співробітники: Вознесенський В. Д., проф. Мухін Г. Є., Кипріянов А. І., Беркман Я. П., Ейнгорн Г. Л., Габель Ю. О., Гофман М. В., Хармадар'ян М. О., Крафт В. В., Фірсов М. А. і зав. аналіт. відділу Мілославський М. М.; асистенти: Гінзбург Р., Борисов М. Д., Долгопольський, Угнячев М. Я., Долгов, Григорович, Тафельштейн, Толкачов. Інститут має аналітичний відділ з такимсь підділами: загально-аналітичним і паливним, науково-дослідчий з лабораторіями—фізико-хімічною, металографічною, для вивчення харчової промисловости, чинбарської промисловости, для вивчення продуктів тютюнопромисловости, для вивчення вугілля та продуктів коксування, мінер. технології, органічного синтезу, будівельних матеріалів, а також контрольний апарат для приймання та здавання руд. Інстит. прикл. хемії працює на завдання НТУ ВРНГ в зв'язку з потребами окремих виробництв; крім того до завдань Інституту належать і науково-дослідчі роботи в справах, зв'язаних з промисловістю, які ставить він з власної ініціативи. Перебуває у віданні Н. Т. У. на держбюджеті (за 1927-28 ф.—260 тис. карб.). Має також асигнування від заінтересованих трестів і інших установ на спеціальні роботи. Має філію в Чернігові (Богославська Н. В.) з хімічно-механ. лабораторією для досліджування матеріалів і продуктів керам. промисловости. Ін-т виконав такі роботи: 1) досліджував паливо Донецького басейну, зокрема докладно дослідив вуглі Лисичанського району та продукти їх коксування; 2) досліджував наслідки соляники різних районів України і продукти, що добуваються з його; 3) досліджував тлини, вапняки, доломіти й графітові руди України, 4) досліджував вугілля підмосковного району і продукти їх коксування, 5) досліджував різні сировинні матеріали, напівпродукти різних галузей промисловости; синтез напівфабрикатів фарбового виробництва, вивчав синтез нових типів чинбовиків, аналізував їх і т. інш. Звіти друкує окремими брошурами у вид. НТУ УРСР і в журн. «Уголь и железо», «Пи-

шева́я промышленность», «Украинский Химический Журнал», «Zeitschrift für Phys. Chemie», в працях 4-го з'їзду хеміків, у журн. Р.Ф.Х.О., «Врачебное Дело», «Коллегиум», «Вестник Кож. Промышл.», та ін.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ФІЗИКО-ХЕМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Дніпропетровське, Полтавська, вул., 1

Засновано 1927 року (перетворено з н.-д. катедри електронної хемії, що була заснована 1922 року). Має відділи: а) електронної хемії, б) фізико-хемічних методів в органічній і технічній хемії, в) хемічної термодинаміки і г) фізичних вимірів. Директор—акад. Писаржевський Л. В.—зав. відділу (а). Заст. Директора—проф. Коршун Ю. В.—зав. відділу (б). Вчений Секретар проф. Бродський О. І.—зав. відділу (в). Зав. відділу (г)—проф. Маліновський А. Е. Дійсні члени: Розенберг М. А. і Ролл К. В. Наукові співробітники: Березовська П. І., Заньков А. М., Рогинський С. З., Шульц К. І., Тяліков К. С. Аспіранти: Ройтер, Юза, Корабельник, Москович, Дайн, Поляков, Масальський, Алексєєва, Бутенко, Курносєва, Супрунович, Філіпчук, Афанасьєв - Шертеєв, Дашілов, Ошєвєцький. Ляборант—Глікман. Інститут у віданні Укрнауки. Бюджет на 1927-28 р. 32.900 карб. Основні проблеми Інститут розробляє такі: електронна хемія, електронний каталіз, залежність реакції від магнетового поля, вплив побудови органічн. речовин на їхні фізичні властивості (спектри вбирання, теплота утворення і інш.), електро-рушійні сили, вплив сольоватації на властивості розчиненої речовини, вибухова хвиля і суміжні питання фізики, розроблення проблем, що мають технічне значіння. Інститут має періодичні видання: «Известия Днепрпетр. физ.-хим. Института». Праці публікує в журн. Р.Ф.Х.О., «Bul-de la Societé Chem. de France», «Zeitschrift für Phys. Chemie», «Zeits. für Elektr. Chemie», «Укр. Хим. Журн.» і інш.

ХЕМІЧНО-РАДІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Одеса, Вул. Островидова, 4

Засновано 1922 року (з 1910 року це була радіологічна лябораторія Техн. Т-ва, а до того—Центр. Лябораторія М-ва Фінансів, заснована 1897 року). Директор Інституту—проф. Бурксєр В. С.—зав. радіолог. відділу. Заст. Директора і зав. аналітич. відділу—В. Д. Богатський; голова наукової ради—проф. П. І. Петренко-Кратєнко. Наукові співробітники: Е. А. Дрізо—зав. вироб. відділу, М. С. Медеант, А. А. Окєєвєч, В. А. Муромцев, А. П. Афанасьєв, А. І. Ко-

ган, В. А. Бібер, Л. Г. Кішеневська, М. В. Комар, В. Л. Рутковська-Мильчевська, К. Г. Бронштейн, Г. Я. Рублев, З. М. Лисянська, Р. Я. Вайншенкер, Є. В. Гернет, Р. І. Устіловська, М. Я. Шатіро, Ф. Я. Френкель і Г. С. Бронштейн. Має три відділи: аналітич., радіолог. і досвідно-виробничий. Інститут у віддані Н.Т.У. Бюджет—близько 90 тис. карб. на рік. Інститут досліджує мінеральні джерела України, солоні озера, горючі гази, (Меліт. окр.), родовища целестину, радіоактивність вод, радіоактивні мінерали, кількість радіоелементів у рослинах, досліджує використання подільських фосфоритів. Праці друкується в «Укр. Хим. Журн.», «Вістях Укргеолкому», у виданнях УАН і в чужоземних журналах. Ін-т брав участь в експедиції для дослідження мінеральних вод на Волині в 1927 р. Виконував дослідження скर्वіконкомів Одеси, Мелітополя й Артемівського в справі вивчення природних продукційних сил.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ІНСТИТУТ НАР. КОМЗДОРОВ'Я

Харків, Пушкінська, 19

Засновано 1920 року. Директор А. Розенфельд, магістр фармації Співробітники: Шварцман М. Б., Болотніков Ф. М., Грінберг Ф. Л., Третьяков М. Я., Гербушевський Я. Г., Туфазь Г. В. Ін-т має аналітичний відділ. Утримується на кошти, що має за дослідження фармацевтичних препаратів. Провадив і далі має провадити, головн., роботу над дослідженням місцевої ліксеривини, та кращого використання і заміни нею закордонної. Праці Інституту надруковано в таких журналах: «Врачебное Дело», «Вестник Фармации», «Химико-Фармац. Вестник», «Український Медичний Архів» та інші. Інститут підтримує діловий зв'язок з Укр. т-вом торгівлі медичн. товарами, Укрмедторг, Окраптекоуправління та п/в роб. медицини.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА НЕОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ

Харків, ІНО

Засновано 1922 року Зав. катедри—проф. Телетов І. С.; Зав. Секції проф. Хотинський Є. С.; наукові співробітники—Козакевич П. П., Андреасов Л. М., Хармадарьянц М. О., Казанський Д. О., Зенкевич С. О. Аспиранти: Андронікова, Пупко, Гапон, Пелех, Кобилляський, Хаскес, Коваль. Поверххитані співробітники: викладач С. Госп. Інст. Алексеева Є. А. і Сімонова В. М. і виклад. Фарм. Тех. Моїсеев А. Ф. У віданні Упрнауки. Бюджет на 1927-28 р. близько 900 карб. Катедра опрацьовує такі питання: каталіза в мікро й макрогетерогенному середовищі, адсорбція з розчинів, реакції подвійного обміну й гідролізу в гетероген-

них системах, вилучення сірки з її порід, виготовлення й дослідження борних ефірів, спектри вбирання і т. інш. Передбачається розробляти такі питання: каталітичний розпад водневого перексидату солями заліза та міді, що піддаються гідролізу, калодовим гідроксидом заліза; розроблення нової методи виявлення фосфорної кислоти в ґрунтах, вилучення сірки з її порід за допомогою погонів нафти без зворотного відгону розчинника; дослідження поверхневого натягу невіддільних розчинів солей, органічних кислот, дослідження поліхлоридів для виявлення їх у боротьбі з с.-г. шкідниками, адсорбція гелем кремової кислоти. Праці кафедри друкує в «Zeit. für Phys. Chemie», «Kolloid Zeit», «Bull. Loc. Chem. de France», в Журн. «Рус. Физ.-Хем. Общ.», і в Укр. Хем. Журн.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ОРГАНІЧНОЇ ХЕМІЇ

Харків, ІНО

Засновано 1922 року. Має дві секції: жирних сполук та терпенів і ароматичних сполук. Особовий склад кафедри: зав. кафедри проф. Красуський К. А. (доктор хемії), проф. Валяшко М. А. (зав. секц. аромат. сполук), Пищемуха П. С., Габель Ю. О., Кіпріанов А. І., Дружінін Г. М. У виданні Упрнауки, яка її фінансує. Кафедра зв'язана з багатьма ВИП'ами Харкова, Сан. Бак. Інст., Т. С. О. Авіахемом і Коксобензолом. Розробляла виробництво фітину, фітоборошна, фітоферриту, добування терпентину та калофонії з живиці сосни, дослідження продуктів сухого перегону кам'яного вугілля, виготовлення ларозану й сироватки Трунечка, синтеза аміноспиртів і спиртосамінокислот, дослідження спектрів вбирання фенолсульфонових солей і антраценових похідних, дослідження калофонії, дослідження поліхлоридів бензолу. Передбачається поставити: синтезу камфори, вивчити ароматичні сполуки, що мають властивості ненасичених, вивчити циклічні аміни й аміноспирти. Праці друкується в «Укр. Хем. Журн.», в Хем. Відділі Р.Ф.Х.О., в «Journal für prakt. Chemie», «Bull. de la Société chim. de Paris», в збірнику рефератів доповідей IV Мендел. З'їзду. Бере участь у виданні «Укр. Хем. Журналу».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ХЕМІЇ

Одеса, Технікум Прикладної Хемії

Засновано 1923 року. Склад кафедри: Петренко-Критченко П. І. (кер. к-ри), Добросердов Д. К. (кер. секц.); дійсні чл. Шетле П. Г., Комаровський А. С., Розенблат М. В., Бурксер С. С., Юферов В. Ф.,

Богатський В. Д., Цонев Н. С.; наукові співробітники: Мах О. Т., Пантелеймонов і Грагеров; аспіранти: Рублев С. Г., Опочький В. Ф., Рева Ф. К., Равікович О. М., Д'якова М. К., Маткевич М. С., Дремух Р. Л., Сторожук М. К., Кантун І. А., Тубакаєв О. В., Бауман Р. М. і Шварцберг.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ХЕМІЇ

Київ, Політехнічний Інститут

Засновано 1922 року. Зав. академік В. О. Плотніков. Дійсні члени катедри й наукові співробітники: проф. Яворський В. П., проф. Ізбеков В. О., проф. Рабінович М. О., Фінкельштейн В. С., Фішер П. З., Усанович М. І., Вендецький М. А., Фіялков Я. А., Тончаківський К. О., має дві секції—загальної хемії й орган. хемії. Кошти дістає від Укрнауки. Працює над вивченням продукційних сил, хемтехнології, в справах електрохемії, будови матерії, електропровідності твердих сполучень і т. ін. Звіти друкує в російських і німецьких журналах. Надруковано збірник праць катедри. З-поміж місцевих госп. органів катедра має зв'язок з Теплотехнічним Бюром, Харчотрестом і Фармооб'єднанням.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ФІЗИЧНОЇ ХЕМІЇ

Харків, ІНО

Засновано 1923 року. Зав. проф. О. М. Щукарев. Секцій катедра має три, з них двома завідують проф. проф. Г. І. Петренко і Г. Є. Мухін. Наукові співробітники: А. С. Федорів, Г. Р. Віноградов, Т. В. Асс і В. Г. Гуревич і 10 аспірантів. Кошти дає Укрнаука. Роботи своєї катедра провадить у фізико-хемічних лабораторіях ХІНО й ХТІ, а також у лабораторіях Інст. Прикладної Хемії. Головні роботи: вивчення скорости реакцій, фізико-хемічних властивостей розчинів, практичної калориметрії, методів фізико-хемічної аналізи і вивчення стопів. Ці роботи передбачається провадити й далі, додавши до них вивчення методів дослідження речовин Х промінням. Праці катедри друкується в «Рус. Хим. Журнале», «Укр. Хем. Журналі» і в чужоземних журналах. Катедра зв'язана з Інститутом Прикладної Хемії, а через його з Н.Т.У.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХЕМІЇ

Харків, Фармацевт. Технікум, вул. 1-го травня, 8

Засновано 1924 року. Зав. проф. Валяшко М. А.—(доктор хемії і магістр фармації). Дійсні члени й наукові співробітники: проф. Розенфельд А. Д. і проф. Красовський М. П., магістри фармації:

Віруш П. К., Болотніков Ш. М., Вйдерман М. М., Луштин М. Ш., Не-
хамкіна М. А., Беленіцька Д. Ш., Блізтовов В. І., Марченко Т. В.
і Ржевська В. А. Кошти дає Укрголовнаука (близько 4000 крб. на
рік). Найголовніші роботи катедри: 1) опрацювання фармакопейних
питань, 2) питання організації та розвитку фармацевтичної проми-
словости на Україні, 3) вивчення сировини й перероблення її на
лікарські препарати, дослідження українських лікарських рослин, їх
культивування, збирання і перероблення, вивчення торгових зраз-
ків лікарських речовин, 4) опрацювання методів дослідження лікар-
ських речовин та судово-хімічного викриття отрут, 5) вироблення
раціональних лікарських форм і препаратів для центрального та
аптечного виготовлення і інші. Проф. М. А. Валяшко провадить ши-
роке дослідження в галузі спектрів збирання та конституції похід-
них бензоду. На найближчий час накреслено такі роботи: продов-
ження вищезазначених досліджень, систематичні фітохімічні до-
слідження лікарських рослин української флори, дослідження спек-
торів збирання лікарських речовин в зв'язку з їхньою будовою і фі-
зіологічним діям, застосування спекторів збирання в судово-
хімічному виявленню алкалоїдів і інших речовин. Праці катедри
друкується в російських і закордонних журналах, в «Укр. Хем.
Журн.». Передбачається видавати «Науково-практичн. фарм. журн.». Катедра тісно зв'язана з шляново-господарськими органами УСРР.

ОДЕСЬКА СЕКЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДЧОЇ КАТЕДРИ ФАРМ. ХЕМІЇ

Одеса, Хем.-фармацевтичний інститут, вул. Червон. гвардії, 17

Засновано 1926 року. Зав. секції проф. А. Фішер. Особовий
склад секції: проф. В. А. Скворцов, проф. Ковальов С. Г., Гнесін
Д. Е., Черток В. Р., Портнов А. И. і Бількіс. Бюджет на 1928-29 р.—
800 крб. Секція працює в галузі раціоналізації виробництва хеміко-
фармацевтичних препаратів (пров. В. А. Скворцов), вивчення лікар-
ських рослин (мікроскопічного й хемічного), розроблення раціональ-
ніших методів виготовлення так зван. Галенових препаратів і т. ін.
Звіти про роботу наукових співробітників надруковано в спец.
хемічних і фармацевтичних журналах.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ВУАН

Київ, вул. Короленка, 55

Засновано 1922 року, до 1928 р. роботи провадилося в КПІ, а з
1928 р. у власній лябораторії. Зав. лябораторії акад. В. О. Плотні-
ков; науковий співробітник М. С. Фортунатов; ляборант Д. П. Зо-
симович. Лябораторія працює, головнo, в галузі фізико-хемії, елек-
тропровідности та будови молекул. Друкує: в журналі Р. Ф.-Х

Т-ва, в журн. «Химическая промышленность», «Український хем. журнал», «Науково-Технічний Вісник», «Вісті УАН», «Zeitschrift für anorgan. Chemie», «Zeitsch. f. phys. Chemie», «Zeit. für angewandte Chemie», Zeitschr. für Elektrochemie». Кошти дав НКОсвіти (1928 р. — 21.000 крб.) і Укр. Хемтрест (6.500 крб.).

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДОНВУГІЛЛЯ

Харків, вул. К. Лібкнехта, № 130

Засновано 1912 р. Від 1917 і до 1924 р. в роботі була перерва. року 1926 лабораторію реорганізовано і переобладнано. Зав. лабораторії проф. Кузнецов М. Основних наукових співробітників 4 проф. Орлов, Трефілієв, Цейтлін та Гладштейн. З 1924 р. перебуває на утриманні Донвугілля. Лабораторія вивчала верстові проби Алмазно-Мар'їнського району Донбасу; тепер вивчає: 1) верстові проби вугілля Донбасу, 2) умови самонагрівання й самозапалювання вугілля, 3) здатність вугілля до спікання у зв'язку з його складом, 4) мінеральну частину вугілля. Надалі передбачає досліджувати: 1) пластичний стан вугілля в зв'язку з його здатністю коксуватися, 2) мікроструктура вугілля і коксу, 3) екстрагування вугілля при високих тисненнях, 4) сухий перегін вугілля при низьких температурах, 5) рентгеноскопія вугілля, 6) реакційна здатність дон. коксу. Звіти лабораторія друкує в «Изв. Теплотехн. Института» і «Уголь и Железо». З 1929 року лабораторія перебуває у віданні Інст-ту Вугільної промисловости НТУ ВРНГ.

ЦЕНТРАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ АКЦ. Т-ВА «КОКСОБЕНЗОЛ»

Харків, Чорноглазівська вул., 17

Засновано 1922 року. Зав. лабораторії Маляревський В. І. — керівник н.досл. робіт; Заст. Зав. лабораторії Чеботарьов М. М. — керівник контр.-анал. відділу і робіт у справі стандартизації; науков. співробіти. Удовиченко Л. В. — керівн. робіт у справі раціоналізації виробництва; хеміки: Глузман Л. Д., Меламед Р. И., Майзель Ц. Г., Черняева Ю. І., Штейн Л. М., Бурда Н. І., Сагмін Н. К. Відас лабораторією і її фінансує Правління Коксобензолу. Окрім поточної роботи, на загал Правління, зв'язаної з виробництвом, опрацьовано методи аналізу продукт. виробництва, встановлено стандарти для продуктів. Лабораторія обслідує виробництва нафталіну, бензолу, креоліну тощо. Дослідчі роботи лабораторія провадить у тім напрямі, щоб установити методи утилізації складових частин продукт. Коксобензолу і знайти нові виробництва. Друкує в «Журн. Хім. пром.». Лабораторія має випустити окремий збірник.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ ТЕХЧАСТИНІ ХЕМ-ВУГІЛЛЯ

Харків, Ветеринарна вул., 4. Ін-т Прикл. Хемії

Засновано 1926 року. Науковий співробітник—1.—А. І. Кіпріанов. Кошти на науково-дослідчу роботу дає Хемвугілля. Працює над здобуттям анілінових барвників та проміжних продуктів. Наступного року передбачає вивчити: 1) відновлення нітро та азо-сполук електродітичним воднем, 2) вишукування нових способів добуття арилідів бетанафтолкарбонової кислоти, 3) вивчення каталітичних реакцій добуття фенолу з бензолу, 4) вишукування нових застосувань фенолу, 5) добуття бензольного альдегіду, 6) хлорування толуолу. Звіти друкує в журналі хем. промисловість. Лябораторія безпосередньо зв'язана з Т.Ч. Правління Хемвугілля.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПІВДЕННИХ ЗАЛІЗНИЦЬ

Харків, вул. Червоноармійця, 7

Засновано в восьмидесятих роках. Перебуває на держбюджеті. Зав. лябораторії—Маречек П. В. Наукові співробітники—Акімов В. П. і Москаленко Є. П. Свою роботу пристосовує до справ залізничного господарства, опрацьовуючи питання: водопостачання, насочування шпал, лиття металів, самозапалення вугілля на складах залізниць, мащення. Результатів своєї роботи лябораторія покищо не друкувала.

ЦЕНТРАЛЬНА ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ УКРСПИРТОТРЕСТУ

Київ, вул. Короленка, № 31/33

Засновано 1925 року. Зав. лябораторії інж. Супруненко В. В., науковий співробітн. Судзиловський Д. І. Головні дослідження: 1) в галузі ферментації, 2) утворення сивушних олій і 3) антисептиків та вплив їх на дієстатичну здатність солоду. Відає і фінансує Укрспиртотрест. Роботи лябораторія друкує в журн. «Пищевая промышленность».

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ХАРК. ТЕХНОЛОГ. ІНСТИТУТУ

Харків, Технолог. Ін-тут

Засновано 1886 року. Лябораторія має відділи: неорганічної хемії і якісної та кількісної аналізи. Зав. лябораторії—проф. Гундер О. І., наукові співробітники: Фьодоров О. С., Ратнікова К. І., Везулов Д. В., Лева Н. Ф., Некрич М. І., Казанський Д. А., Шелехов

А. І., Соколова Е. О. і Мейер Л. М. існує на кошти Х. Т. І. Лябораторія за останні роки виконала такі головні наукові роботи: вилучення сірчаної кислоти електро-літичним способом при обдурюванні крохмалів, теплота горіння деяких пироільних похідних, каталітична дія металів при відновних процесах під час електризи. Надалі передбачено такі роботи: виявлення катодного потенціалу деяких металів у зв'язку з вишукуванням способів їх розділяти коли вони вкупі; опрацювання питання про вживання рентенового проміння на аналітичні цілі; опрацювання питань, зв'язаних з уживанням ультра-фіолетового проміння на аналітичні цілі. Праці своєї лябораторія друкує в спеціальних хем. журналах союзних і чужоземних.

ЦЕНТРАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДЕРЖАВНИХ РУБІЖАНСЬКИХ ХЕМІЧНИХ ЗАВОДІВ «ЧЕРВОНІЙ ПРАПОР»

«Рускокраска», Старобільської округи

Засновано 1926 року. Лябораторія має відділи: дослідчий і аналітичний. Зав. лябораторії проф. Траубенберг І. К. Хеміки: Карлаш П. В., Ратнікова К. І., Шевченко О. О., Дільбек Л. Г., Лівшиц С. Е., Шендерович Ф. С., Захаров О. І. Лябораторія належить Південно-Хемтресту «Хемвугілля», від його дістає й кошти. Крім аналіз, зв'язаних з виробництвом, лябораторія провадить ще й дослідження в справі вдосконалення існуючих виробництв та розроблення способів добуття продуктів, що їх виробляє завод. Праці публікує в «Журнале Хим. Промышленность».

ЦЕНТРАЛЬНА ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ УКРТЮТЮНТРЕСТУ ПРИ ІНСТИТУТІ ПРИКЛАДНОЇ ХЕМІЇ

Харків, Ветеринарна, 4-а

Засновано 1927 року. Зав. лябораторії Габель Ю. О. Фінансує лябораторію, головню, Укртютюнтрест, а також І.П.Х. Лябораторія вивчає: 1) вологостійкість тютюнів, 2) основний тютюновий матеріал і 3) контрольне виробництво Харківських тютюн. фабрик, а також виявляє метиловий спирт у тютюні і вивчає ефірну олію тютюну. Звіти про роботу друкує в «Бюл. совета съездов гостабачной промышленности».

ЦЕНТРАЛЬНА ТЕХНО-ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ «УКРМАХОП-ТРЕСТУ»

Київ, Хорева, 55

Засновано 1922 року. Зав. лябораторії Фраткін. з співробітниками. Фінансується з агрикультурного фонду (фонд складається з

відрахувань по 1 коп. з кожного пуда закупленої махоросированими): бюджет—близько 10.000 крб. на рік. Основні роботи: дослідження махоркового пилю та методів його аналізу, дослідження процесів фабрикації тютюнів і аналізу їхніх примішок; дослідження ферментації; вироблення екстрактів і рецептури виготовлення нюхального тютюну. Надалі лабораторія працюватиме над добуванням нікотинових солей, проводячи ці досліді у фабричному масштабі. Звіти лабораторія покищо не друкувала. Укрмахортрест, виготовляє до друку окремим випуском праці лабораторії.

НАУКОВО-ДОСВІДНА АНАЛІТИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ КИЇВСЬКОГО АПТЕКОУПРАВЛІННЯ

Київ, вул. К. Маркса, 13

Засновано 1927 року. Основні наукові співробітники 3: Майзель Л. І.—зав. лабораторії, Вайсман Г. А. і Фіалков А. Я. Утримується конитом Київського Аптекоуправління, почасти і на прибутки за платні аналізи. Річний бюджет—8.000 крб. Лабораторія: 1) вивчає і контролює аптечну продукцію, 2) вивчає якість київського хліба, 3) працює на завдання Київського управління Внутрторг. Лабораторія влаштувала серію курсів для підвищення кваліфікації аптечних робітників.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДОНЕЦЬКОГО ГІРНИЧОГО ІНСТИТУТУ ІМ. АРТЕМА

Сталіне, Донбас

Засновано 1924 р. Співробітників 2.—Зав. проф. О. І. Тулмаров і викл. М. М. Платонов. Має 5 відділів: 1) загальної хемії, 2) якісної аналізу, 3) кількісної аналізу, 4) загально-техн. аналізу і 5) калометр. кабінет. Досліджує кам'яне вугілля і ґрунтові води Донбасу, газуватість вугільних верств і бітуми Донецького кам'яного вугілля та шахтові води Сталінського району. Конити дає Інститут. Праці надруковано в «Трудах Донецького Горного Інститута».

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ГОСП.-МАТЕРІАЛЬНОГО ВІДДІЛУ ПРАВЛІННЯ ПІВДЕННО-ЗАХ. ЗАЛІЗНИЦЬ

Київ, Залізнична колонія, 7 лінія, 103

Засновано 1879 року. Співробітників 5. Зав. лабораторії М. Зайцев. Фінансується за кониторисом матеріального відділу Правління Півд. Захід. залізниць, на 1927-28 р.—12.900 крб. Працює над дослідження якості продукції різних фабрик та заводів СРСР, виконує спеціальні завдання Н. Т. К.—НКШ, провадить роботу в

справі уніфікації методів випробовування матеріалів, а також вивчає дефекти перевізних тарифів на залізницях і досліджує якість мінерального палива та нафтопродуктів. Звіти про роботу покищо не друкувала.

ЛЯБОРАТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО ЦЕМЕНТОВОГО ЗАВОДУ ІМ. РАДЧЕНКА

Ст. Краматорська, Артемівської округи

Засновано 1912 року разом з заводом. З 1918 року і до 1925-го ввесь час, коли стояв завод, не працювала. З жовтня 1925 р. працює безперервно. Зав. лабораторії Б. Зубков. Належить Укрсиликатрестові, кошти дістає від заводууправління. Окрім контрольних аналізів, зв'язаних з виробництвом, досліджує навколишній ґрунт і виявляє умови найкращого дозування для виготовлення шлакового цементу. Звітів покищо не друкувала.

ЛЯБОРАТОРІЯ ХЕМІЧНО-ПОСУДНОГО, СКЛЯНОГО І ДЗЕРКАЛЬНОГО ЗАВОДУ ІМ. ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Костянтинівка, Артемівської округи

Лабораторія підлягає Південно-хемічному трестові—Хемвугілля, від його дістає і кошти. Працює, головню, над процесами виробництва. Досліджує процеси виробництва і продукти виробництва, а також усілякі види скла з погляду, складу та фізико-хем. властивостей його. Досліджує сировину як склярського, так і керамічного виробництв, а також фарби, що їх вживають у цьому виробництві.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ ДЕРЖАВНИХ КЕРАМІЧНИХ ЗАВОДАХ ІМ. БУДЬОННОГО

Донбас, ст. Деконська, Артемівської округи

Засновано 1926 року. Співробітників 2. Рузінов Б. Д.—зав. лабораторії і Русанов С. А.—техн. керівн. заводу. Хемічна лабораторія є один з відділів заводу. Утримує лабораторію Укрсиликатрест. Досліджує головню причини ганджі динасу, повторне опалювання динасу, режим печей і вплив його на якість продукції, а також виявляє вплив каталізаторів закису заліза, орган. речовин і P_2O_5 та інш. на перетворення кварцитів. Звітів покищо не друкувала.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ 4-Й ДЕРЖ. ТЮТЮН. ФАБРИЦІ

Київ, Бульвар Шевченка, 74

Засновано 1927 року. Співробітник 1—інж. техн. Утримується на кошти 4-ї держтютюнофабрики. Досліджує: 1) умови переходування цигарок, 2) зменшення кількості нікотину в цигарках, 3) утилізацію покидів виробництва.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ПРИ МАКІЇВСЬКОМУ МЕТАЛЮРГІЙНОМУ ЗАВОДІ ІМ. ТОМСЬКОГО

Макіївка, Донбас

Засновано 1899 р. З 1919 і до 1923 р., коли завод був на консервації, лабораторія не працювала. З 1924 року функціонує безперервно. Зав. лабораторії П. Єдіневський, крім того є заступник його, 2 старш. лаборанти, 3 лаборанти і 12 пом. лаборантів. Належить Макіївському комбінатові Південстали, від неї дістає й кошти на утримання; на рік близько 105.000 крб. Головна робота: аналізи сировини й контрольні аналізи виробництва. Розпочато дослідчу роботу для виявлення теплового балансу мартенівських і доменних печей. Надалі лабораторія має працювати над визначенням фізично-хем. властивостей коксу, щоб виявити їхній вплив на процес доменної печі і вплив сірки на механічне оброблення надібку. Звіти про роботи покищо не друкувала.

ЛЯБОРАТОРІЯ 8-го ЧЕРВОНОГО КОМБІНАТУ УКРОЛІТРЕСТУ ІМ. МАНУІЛЬСЬКОГО

Харків, Вел. Гончарівка, 18

Засновано 1927 року. Технічний Керівник заводу т. Степурський. Обслуговує виробництво, провадячи аналізи: мила, олії вареної, сировини для мінеральних фарб.

ЦЕНТРАЛЬНА ЛЯБОРАТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО СОДОВОГО ЗАВОДУ ІМ. В. І. ЛЕНІНА

Любимівський пост, Артемівська округа (ст. Переїзна, Донец. зал.)

Засновано 1891 року. Зав. лабораторії Нечаєв А. В.—інж. хемік. Наукові співробітники: Айзендерг Г. О., Артаманова М. О., Березовський М. Я., Гольдштейн Я. Р., Дольський Є. Є., Пономарьов М. І. Перебував у віданні тресту «Хемвугілля» і фінансується від його. Бюджет на 1927-28 р.—89.800 крб. Лабораторія контролює виробництво, обслідує роботу окремих апаратів і досліджує роботи, зв'язані з поліпшенням виробництв. Крім того, досліджує води, вугілля, крейду тощо. Співробітники друкують свої праці в «Журн.

Хем. Пром.». Передбачається видавати свій власний орган. Окрім звичайних робіт, лабораторія має на думці провадити систематичне обслідування крейдованих і вапняних кар'єрів, щоб знайти верстви кращої якості, потім гадає розробити технічні умови на чавун для горшків каустичного заводу і т. ін.

ХЕМІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ ЧУБАРСЬКОГО РУДОУПРАВЛІННЯ ПРТ

Ст. Інгулець, Катер. залізниця

Засновано 1926 року. Зав. лабораторії В. І. Уточкін—хімік. Фінансує лабораторію Чубарське рудоуправління П.Р.Т. Науково-дослідчі роботи лабораторії не провадять, обслуговуючи лише виробництво. Робить аналізи заліза, крем'янки, фосфору, води, накипу котлів, вугілля тощо. Звітів не друкувала.

ХЕМІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ ПРИ АРТЕМІВСЬКОМУ ОКРУГОВОМУ ВІДДІЛІ ПРАЦІ

Артемівське

Засновано 1925 року. Зав. В. Л'яшков. Наукових співробітників 7. Перебуває на госп. розрахунку; прибутки—плата за обслідування підприємств. Річний бюджет—30—35.000 крб. Поточна робота—обслідування шахт округи та аналізи повітря в шахтах і інш. промислових підприємствах. Вивірено й опрацьовано низку методів аналізу шкідливих газів у повітрі. Далі гадає досліджувати методи виявлення шкідливих складовин у шахтовому повітрі, аналізувати продукти розпаду вибухових речовин, аналізувати газів в коксобензоліному виробництві і виявляти гази та пари в хемічних виробництвах. Результати робіт друкує в журналі «Гігієна труда».

ЛАБОРАТОРІЯ ХЕМІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ДЕРЕВА ЛІСО-ІНЖЕНЕР. НОГО ФАКУЛЬТЕТУ КИЇВСЬКОГО СІЛЬСЬКО-ГОСПОД. ІНСТИ- ТУТУ

Київ, Сільсько-Господ. Інститут

Засновано 1925 року. Зав. катедри і лабораторії проф. В. Д. Нерехтський. Фінансується із спеціальних коштів Лісо-Інж. факультету К.С.Р.І. Проводять такі роботи: 1) кількість чинбових речовин у деревині дуба залежно від віку і від умов росту, 2) вплив підсоочки на деревину сосни (хем. дослідження). Надалі передбачено такі роботи: 1) дослідження складу та властивостей живиці, 2) про нагромадження смоли в пенях, 3) дослідження дьогтів і сміл в зв'язку з стандартизацією, 4) про раціональне використання дерев-

ної тирси, 5) про прості ефіри целюлози та їх технічне використання. Держить тісний зв'язок з ВЗПЛ'ом, Українлісом і Укрпалітрестом. Друкується в «Вістях К.С.Г.І.» і в періодичних журналах. Незабаром має перейти у нове, власне приміщення в Голосіїві під Києвом.

ХЕМІЧНЕ БЮРО КИЇВСЬКОЇ ФІЛІЇ ЦУКРОТРЕСТУ

Київ, вул. Воровського, 15

Засновано 1922 року. Зав. проф. Душєський І. Є., пом. зав.—інж. техн. Галабутський П. Г. Хембюро—оперативний орган Київської філії Цукротресту, у його і фінансується. Спеціальної лабораторії Хембюро не має, а в своїй роботі користується з лабораторії 32 заводів, що належать до складу Київської філії Цукротресту. Вивчає процеси дифузії, приймання й зберігання буяку та дефекто-сатурації. Надалі накреслено роботи в справі: контролювання, обліку і раціоналізації виробництва, знешкодження отічної води і вибирання цукру з патоки. Друкується в «Заш. Укр. Науч. послед. Инст. Сахар. Пром.», «Журн. Сахар. Пром.», в «Бюллет. Сахаротреста», «Трудах Всесоюзн. Научн.-Техн. Совещ. Сахаротреста» и в «Zeit. des Verein der deutschen Zuckerindustrie».

ФІЗИКО-ХЕМІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ ТЕХНІКУМУ ПРИКЛАДНОЇ ХЕМІЇ

Одеса, вул. Щепкіна, 14

Засновано 1913 р. (кол. Одеський Університет). Зав. лабораторії—проф. П. М. Павлов. Співробітники тимчасові. Перебуває у віданні НКПС'у УСРР. Фінансує Комітет Технікуму і місцеві заводи. Протягом останніх 10 років лабораторія виконала такі дослідження: 1) об'ємні та поверхнево-енергетичні властивості рідин і розчинів; 2) явища вбирання з розчинів (адсорбція); 3) вбирання шкірою чинбових матеріалів; 4) вбирання рослинним волокном та шерстю фарб; 5) Набухнявіння шкіри і инш. матеріалів; 6) про протяжність життя організмів; 7) вбирання таніну та квербаху шкірою; 8) вбирання целюлозою лугів; 9) вбирання целюлозою солей. На найближчі 5 років передбачається такі роботи: 1) адсорбція газів активним вуглем, 2) колоїдної властивості борошна, 3) вивчення справжніх і колоїдних розчинів, 4) дальші дослідження адсорбційної властивості ґрунтів, 5) дальше вивчення набухнявіння. Друкується в «Укр. Хем. Журн.» і в «Kolloid. Zeitschrift».

ЛЯБОРАТОРІЇ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО ХЕМІЧНОГО ТЕХНІ- КУМУ ІМ. К. ЛІБКНЕХТА

Кам'янець-Подільський, Новий Плян, вул. Петровського; 81

Засновано 1921 року. Основних співробітників 8: Директор Тех-му Романкевич І. П., Биков А. А., Бауер К. А., Маніжурнич В. В., Красников С. Н., П'янков А. Д., Крамаренко Т. В., Шадхін О. А. Перебуває на утриманні Тех-му. Лябораторії робили аналізи місцевої сировини та фабрикатів. Далі провадитиме такі роботи: 1) дослідження фіз. властивостей подільських та ізюмських фосфоритів, 2) вишукування способів послабити явища ретроградації суперфосфатів, 3) дослідження патоки цукроварних заводів, 4) про вирожджування гуральницьких дріжджів різних рас, 5) дослідження подільських глин, 6) порівняльні досліди над виявленням добривного ефекту суперфосфату Вінницького та Одеського заводів на подільських ґрунтах.

ЛЯБОРАТОРІЇ ОДЕСЬКОГО ХЕМІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ІНСТИТУТУ

Одеса, вул. Червоної Івардії, 17

Засновано 1921 року. Дослідчі лябораторії: неорган. хемії—зав. проф. Шегле І. Г.; аналіт. ляборатор.—зав. проф. Комаровський О. С. і фармацевтична лябораторія—зав. проф. Фішер О. Г. Наукові співробітники Інституту: проф. проф. Ковальов С. Г., Пастернацька В. Ф., Скворцов В. А., Алексєєв О. К., Варнеке Б. В., Вішньопольський Ш. Г., Зільберберг Я. В., Кравченко С. Д., Літнау Н. Г., Манойлов П. Г., Матвєєв С. Н., Павлов П. Н., Петренко-Критченко П. И., Порождько Ф. М., Сінельников Є. І., Танатар Л. С., Хмиров Д. Д., Цонєв Н. С., Циганов С. В., Черкес Л. А., Чижик І. М., Шатуровський С. О., Цясний С. М., Рудніцький О. О. Викладачі: Басарєвська Л. Д., Басарєвська М. А., Бінова Є. С., Золотарєвська Д. Е., Кальфе Р. І., Овечкин В. В., Петрова-Упорова Е. Г., Путята Е. Г., Сарач М. І., Семенюк С. І., Бамм Б. Л., Бауман Р. М., Бачін В. П., Віноградов А. П., Глезін В. М., Ісакович А. С., Ковальський В. В., Літбак І. І., Мільчєвська В. Л., Морін С. М., Смірнитська М. А. і Шпаньє З. К. Лябораторії Інституту фінансує Нар. Ком. Освіти. Роботи провадились такі: 1) вивчання дикої рослинності Півдня України взагалі і лікарської рослинності зокрема, 2) вивчання розвитку лікарських рослин на крайньому півдні України. Дальші роботи мають бути такі: 1) вивчення взаємодіяння аміаку та амінів на піронні і пірононні похідні, 2) вивчення впливу нагромадження різних елементів і груп на властивості сполук, 3) перевірка методів виявлення доброякісності лікарських препаратів і їх виготовлення.

4) дослідження лікрослин, що ростуть на Україні, 5) дальше вивчення умов розвитку на крайньому півдні України. Звіти про роботу Інститут друкує в «Хим. Фарм. Вестник», «Журн. Р.Ф.Х. Общ.», і в «Zeitschrift für anal. Chemie». Видавалось журнал «Хим. Фарм. Вестн.».

ЛЯБОРАТОРІЇ ХЕМІКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ТЕХНІКУМУ ІМ. ЛЕНІНА

Вінниця, вул. Леніна, 57

Засновано 1920 р. Наукових співробітників 11: проф. Кіяницький І. П., Севаст'янов О. О., Павлінова А. В., Морейніс Л. К., Фішензон Е. Я., Топузе С. І., Вакуленко М. А., Коссюро В. М., Шостаковський С. А., Кузьмін М. П., Ланне К. І. Праці друковано в чужоземних виданнях, у видан. Цукротресту, в жур. «Хим.-Фарм. Вестник», «Научная Мысль» і в вид. Кабінету вивчення Поділля. Лябораторії обслуговують аналізами Аптекоуправління, Комунгосп і установа НКТоргу. Головні теми робіт зв'язані з обслідуванням корисних копалин Поділля та методикою аналітичного дослідження.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ ЗАВОДУ «ЧЕРВОНА ЗІРКА»

Зінов'ївське

Засновано 1925 року. Робить аналізи матеріалів (металь, фарби, паливо, тощо), розробляє всі граничні калібри й допуски і обслідує роботу с. г. машин, що виробляє завод. Наукових співробітників 3. Лябораторію фінансує Укрсельмаштрест.

ХЕМІЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ КРАСНОГОРІВСЬКОГО ДЕРЖ. КЕРАМІЧНОГО ЗАВОДУ УКРСИЛІКАТТРЕСТУ

Ст. Красногорівка, Сталінська округа

Засновано 1925 року. Завдання лябораторії—контролювати виробництво і опрацьовувати різні питання, зв'язані з раціоналізацією виробництва динасу. Зав. лябораторії інж.-хімік Олійник А. Фінансує Укрсилікаттрест за кошторисом заводу. Праць своїх лябораторія покищо не друкувала.

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

УКРАЇНСЬКИЙ БІОХЕМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Харків, Харитонівський пров

Засновано 1925 року. (Раніш був Науково-дослідною катедрою біохемії). Директор акад. О. В. Паладин; наукові співробітники: Городиська, Нормарк, Винокуров, Савронь, Паладіна, Цуверкалов. Відає й фінансує Україна. Бюджет коло 40.000 карб. на рік. Інститут вивчає: проблеми живлення, цінність низки харчових продуктів у зв'язку з деякими галузями народного господарства, як от напр., наявність вітамінів у різних с.-г. продуктах; вивчає розстрій обміну в організмі в наслідок неправильного живлення з кількісного й якісного погляду. Крім того Інститут протягом останніх років здобув матеріали і з біохемії психічних процесів. На найближчий час накреслено: поглибити вивчення питань біохемії живлення і досліджувати харчову цінність низки продуктів на ринку, вивчати зв'язок між характером їжі та фізіологічними, в широкому розумінні цього слова, функціями організму. Праці друкує в органі Інституту «Наукові записки», а також і в спеціальній російській і чужоземній пресі: «Журн. експеримент. біології и медицины», «Biochemische Zeitschrift», «Pfügers Archiv», «Zeits. für Physiolog. Chemie».

ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ БОТАНІКИ

Київ, вул. Комінтерну, 1

Засновано 1927 року. Складається з: ботанічного саду з оранжереями тропічних рослин і теплицями на досліди; лабораторії морфології та систематики квіткових рослин; лабораторії спорових рослин; лабораторії цитології та ембріології; лабораторії анатомії та фізіології рослин з підвідділами—гербарієм української флори й флори чужоземної, музеєм і бібліотекою. Персональний склад: акад. О. В. Фомін (директор Інституту), Я. С. Моділевський (зав. від. цитології), Н. Г. Холодний (зав. від. анатом. і фізіол. рослин), В. В.

Фінн (зав. від. ембріології); наукові співробітники: А. М. Окснер, Д. Я. Персідський, Є. М. Бордзиловська, М. В. Черноярров, асистент О. Д. Вісюлна і вчений садівник М. В. Дубовик. Інститут у виданні Укрнауки; бюджет на 1928 р. коло 30.000 карб. Теми робіт: дослідження торфових і листвяних мохів України; акліматизація та заведення в культуру нових рослин. Інститут брав участь в експедиціях на Маріупільщину, в Забайкалля та Надморську область для вивчення дерев, чагарників і для збирання насіння. Результати роботи друкує у виданнях УАН, в «Вестнике Киевск. Ботан. Сада», виданнях Всесоюзної Академії Наук, «Berichte der Deutsche Botan. Gesellschaft» (Німеччина), «Botanic Gazette» (Америка). Усього надруковано понад 85 праць.

БІОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. ОМЕЛЬЧЕНКА

Київ, вул. Короленка, 37

Засновано 1919 року. Особовий склад: акад. І. І. Шмальгаузен; наукові співробітники (по спеціальностях): Н. П. Бордзиловська (мікробіологія), В. І. Балінський, В. В. Брунет, Н. І. Драгомірова (фізіологія розвитку і формотворення). Перебуває у виданні ВУАН; від неї дістає й кошти. Теми дослідів: закономірність ембріонального росту; ембріональний ріст курчати; явища росту у бактерій; явища регенерації і вплив на неї різних факторів; взаємодіяння ембріональних органів. Результати робіт надруковано в «Збірнику праць Біологічного Інституту ВУАН» (вийшло 2 вип.), а також у різних журналах СРСР і за кордоном. Основні напрямки дальшої роботи: вивчення закономірності ембріонального росту; вивчення механізму еволюційних змін, порівняльне вивчення ембріонального росту органів, вивчення механіки розвитку органів.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ІНСТИТУТ ГЕОГРАФІЇ Й КАРТОГРАФІЇ

Харків, вул. К. Лібкнехта, 33

Засновано 1927 року. Склад Інституту: директор проф. Рудницький С. Л. (заг. географія), в. о. заст. директора проф. Дубняк К. В. (опис. і економ. географія), дійсн. член. Дмитрієв М. І.; наукові співробітники Буцур В. В., Величко Г. І., зав. мап. відділу Скрипник Т. А., картограф Криворотченко Г. Г., асистент Бабяк В. В., Іванчук М. М., аспиранти: Кобзей-Сіак С. Ю., Гаран Ф. Р., Гаврилова Н. С., Москаленко П. Д., Максакова В. П., Вінницька М. Ю., Кудін О. Г., Танащевич М. М. і Крушельницька С.

Інститут у віданні Упрнауки; бюджет 1927-28 р.—25.000 карб. Звіти про роботу Інституту надруковано у власному виданні «Записки Інститута». Провадить дослідження в галузі фізичної географії, загальної географії і біографії України.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДЧИЙ ГЕОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Київ

Засновано 1928 року. Має відділи: корисних копалин, мінералогії і петрографії, загальної геології й палеонтології.

Директор Інституту акад. Тутківський П. А. Зав. відділів: проф. Крокос В. І. (заст. директора)—палеонтол. і ґрунтознавство, проф. Безбородько М. І.—петрографія і мінералогія, проф. Різниченко В. В.—загальна геологія, гірн. інж. Полонський Ф. М.—корисні копалини; наукові співробітники: гірн. інж. Василенко П. І.—корисні копалини, Іменова Н. В.—палеобот. і палеонтол., Закревська Г. В.—палеонтол.; лаборант Бурчак-Абрамович М. І.—палеонтол.

Інститут у віданні Укрнауки. Бюджет—54.130 карб. (1927-28 р.). Головні роботи Інституту: обслідування кристал. порід, третинних і четвертинних покладів Малинського району, загально-геологічне дослідження Канівської дислокації, геологічне дослідження Поділля та Чернігівщини, дослідження гранітів Коростишева; льодовикових покладів Овруцького району, силурійських і третинних покладів Поділля; петрографічне дослідження порід. Мелітопольщини; вивчення фальори третинних пісковиків. Кінцеві морени й сліди після-третинних пустель на Україні. Найближчого п'ятиріччя Інститут має вивчати кору вивітрювання, досліджувати мікрофавну третинних, крейдяних і юрських покладів України, досліджувати каоліни, кварцити, залізні руди (для генетичної класифікації їх), мергелі і глауконітові породи, як матеріал на добриво, а також вивчати сучасні явища динамічної геології (яри, оповзні) і інш. Праці Інституту друкуються в «Наукових записках н.-д. кафедр Києва», «Трудах Укр. Н.-Д. Геологічного Інституту».

УКРАЇНСЬКИЙ ВІДДІЛ ГЕОЛОГІЧНОГО КОМІТЕТУ (Укргеолком)

Київ, бульвар Шевченка, 4

Засновано 1918 року. Має секції: здімання, петрографічну, палеонтологічну, корисних копалин; бюро розвідок, комісію для вивчення четвертинних покладів і обліково-економічний п. відділ. Директор інж. Мельников Д. Ф.; стар. геологи: Різниченко В. В., проф. Червинський В. М., проф. Соболев Д. М., Буренін Г. С., Крокос В. І.; геологи: Виржиковський Р. Р., Зеленко О. Є.; гірн. інж. Дубляга Ю. Г., гірн. інж. Полонський Ф. М.; зав. бюро мін. рес. Палій Р. М. (геолог); економіст Баян В. Г., гірн. інж. Андрущенко К. В. (Харк. предст-во), Липковська А. В. (геолог); гірн. інж. Лисенко Ф. О., проф. Безбородько М. І., бібліограф Чорногорова М. В. (геолог), наукові співробітники геологи: Воженев С. І., Левитський В. С.,

Ожегова М. В., Цитович К. О., Личкова Є. Л., Фрейвальд Ю. П., Кулік І. М., Фрейд М. В., Розов Л. Д. (фахівець гірн. пром.), Василенко П. І. (гірн. інж.), Тимофеев К. І., Лашенко М. Ф. (хемік); гірн. інж. Мамасенко. УВГК у віданні ВРНГ, фінансується з держбюджету і спеціальних коштів; бюджет на 1928-29 р.—понад 500.000 карб. Протягом останніх років У.В.Г.К. провадив з верст. геологічне здійснення України і детальне здійснення Нікопільського та Криворізького районів і Корсак-могили. Досліджено корисні копалини: жорнові пісковики Поділля та Канівського району, польові шпати Волині, залізно-манганові руди Хощоватої, каоліни Правобережжя й графіти Надбужжя, фосфорити Поділля й Ізюмської округи. Крім того, вивчалось лимани, торючі тазі Мелітопільської округи, роблено гідрогеологічне дослідження Донецького басейну. та багато інших досліджень. Результати робіт філія друкує в «Изв. УОГК» й в «Изв. ЦГК УОГК»; останніми роками видруковано «Каталог буров. скважин України», ч. I, «Научно-популярн. библиотека» и 9 вип. «Изв. УОГК». До п'ятирічного плану УВГК включено з верст. і 10 верст. геологічне здійснення України, а також вивчення родовищ головних корисних копалин республіки.

НАУКОВО-ДОСЛ. КАТЕДРА БОТАНІКИ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ ІНО

Харків, Госпітальний пров., 5

Засновано 1922 року. Персональний склад: Керівник, проф. В. К. Залеський (секція фізіології), зав. секції морфології—проф. А. А. Коршків, зав. секції фітопатології—проф. Д. Т. Страхов; дійсні члени—проф. Я. В. Ролл і проф. Л. А. Шкорбатов, наукові співробітники: Н. Т. Дідусенко, М. В. Клоков, М. І. Котов, В. С. Михайловський, А. І. Прошкіна, А. В. Тютюнкін, Є. О. Шаталова, А. М. Кухаркевич; аспіранти: Анохін І. К., Бугазевський М. Х., Ключник П. М., Фіялковська О. О., Трунов Ю. О., Ноткіна А. Г., Пузіновський С. К. Катедра у віданні Укрнауки і фінансується з її коштів. Секція морфології працювала над вивченням рослинності України (альгологія й гідробіологія). Відкрито до 200 нових форм водорослин. Ботаніко-географічне обслідування України катедра провадила спільно з кол. С.-Г. Вченим Комітетом України. Зібрано багато гербарного матеріалу, описано щось із 30 нових видів кових рослин і крім того катедра брала активну участь у склад. визначника «Флора України». Секція фітопатології вивчала вплив факторів рілльництва на пошкодження хлібних рослин дощовими паразитами. Секція фізіології вивчала виробничі сили ґрунту (бюдинаміка й біохемія ґрунту в зв'язку з агрикультурними способами) і рослин (енергетика рослин і перетворення азоту та фосфору). Надрукувала понад 80 наукових статей і монографій в союзних і чужоземних журналах.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА БІОЛОГІЇ ПРИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ІНО

Дніпропетровське, ІНО

Засновано 1925 року. Персональний склад: зав. катедри—проф. Л. В. Рейнгард (керівн. секції зоології), дійсн. член—проф. А. В. Рейнгард (керівн. секції ботаніки), два наукових співробітн.—М. П. Акімов та О. А. Єліашевич і 9 аспірантів. Катедра у віданні Укрнауки. В царині зоології катедра вивчала фавну комарів басейну р.р. Самари й Дніпра, фавну ссавців (Rodentia), фавну птахів, фавну Coepoda, шкідників сільського господарства (Coleoptera й Ceridoptera). Крім того досліджувало емоіологію Lophobranchia, фльори, вивчала процес проростання насіння, розмноження Saccharomycetes cerivisiae і т. інш. Співробітники брали участь в експедиціях: для вивчення дніпрових порогів, плангтону р. Бугу; для обслідування цілих масивів Асканії, луків Дніпропетровської округи. З участю катедри випущено збірника «Известия Дн. ІНО». Наукові праці катедра друкує в «Бюллетене Днепронетр. ІНО», у виданнях Ленінградського Ботанічного Саду. Надалі катедра гадає звернути особливу увагу на вивчання питань розмноження та живлення риб; паразитизму Pisces, Amphibia, Reptilia.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА БІОЛОГІЇ В ОДЕСІ

Одеса, вул. Комінтерну, 2, ІНО

Засновано 1923 року. Персональний склад: Ф. М. Порождко (керівн. секції анатомії та фізіології рослин), Д. О. Свіренко (зав. секції морф. і сист. рослин), Д. К. Третьяков (зав. секції зоотомії), Н. Г. Лігнау (зав. секції зоології), Я. Ю. Бардах (зав. Секції мікробіології). Дійсні члени: І. Д. Шербак, Д. Л. Рубінштейн, Н. А. Загоровський, С. М. Морін, Л. І. Рубенчик. Наукові співробітники: Б. Н. Аксентьев, В. Ф. Пастернацька, А. Р. Прендель і 13 аспірантів. Перебуває у віданні Укрнауки. Катедра робила обслідування річок України з ботанічного погляду, вивчала гідробіологію Одеської затоки та лиманів; провадила мікробіологічне й біохемічне вивчання полів зрошення; вивчала наземну фавну, лікарські рослини тощо. Головні теми робіт: дослідження явищ росту та геотропізму; вивчання зовнішніх впливів на насіння; альгологія П. Бугу та Дніпра; дослідження шкірних і кістякових утворень та органів чуття хребтових; вивчання фавни наземних членістоногих; шкідники сільського господарства; паразити крові. Катедра брала участь в експедиціях для гідробіологічного дослідження Півд. Бугу та Дні-

пра, що їх організовувала Укрнаука. Результати робіт катедра друкує в журналах науково-дослідчих катедр в Одесі і в багатьох союзних та закордонних виданнях «Anatom. Anzeiger», «Biochemische Zeitschrift», «Berichte d. deuts. Botan. Gesel.». Бере участь катедра і в виданні журналу науково-дослідчих катедр в Одесі. Протягом останніх трьох років опубліковано понад 100 наукових праць.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГЕОГРАФІЇ ТА АНТРОПОЛОГІЇ

Харків, вул. Вільної Академії

Засновано 1920 року. Секції: географії та мапографії, антропології та антропогеографії, археології. Зав. катедри проф. Івановський О. А. (географ і антрополог), керівник секції археології— проф. Федоровський О. С.; дійсні члени: Дмитрієв М. І. (географ), проф. Ніколаєв Л. П. (антрополог), Рудинський М. Я.; наукові співробітники: Недригайлова О. В. (антрополог), Потанов О. О.; аспіранти Демченко М. А., Кобзей-Сіян С. Ю., Крисенко Н. І., Мазниця Н. П., Постніков О. А., Ступницький В. П., Фужа Н. К. Катедра у віданні Укрнауки і фінансується з її коштів. Головні роботи: рельєф України: районування України; гіпсометрія м. Харкова; зміна фізичних ознак населення України через голодування; антропологічне дослідження українців—дітей, жінок і чоловіків. Географічне розміщення рослинності на Україні; городища України; археологічні дослідження на Україні; розподіл населення України залежно від антропологічних факторів. Праці катедри надруковано: в журн. «Наука на Україні», «Сборник по антропологии Украины», «Archiv f. Anthropologie», «American Journal of Phys. Anthropologie» і інш.

ХАРКІВСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГЕОЛОГІЇ

Харків, вул. Вільної Академії, ІНО

Засновано 1920 року. Катедра має секції: загальної геології, гідрогеології, мінералогії і петрографії. Зав. катедри проф. Соболев Д. М. (він і зав. секції загальної геології); зав. секції гідрогеології— проф. Криштофович М. І.; зав. секції мінералогії та петрографії— проф. Савич-Заблоцький К. М.; дійсні члени: проф. Ремізов М. О. і проф. Федоровський О. С. Аспіранти: Карякін Л. І., Турлей Г. Ф., Коновалов М. А., Коробко І. Є., Тесленко Г. І., Успенська Ю. М., Таран А. С. Катедра у віданні Укрнауки, фінансується з держбюджету. Катедра вивчає геологію, геоморфологію, гідрогеологію, петрографію і ґрунти Північно-українського басейну. В цім напрямі катедра виконала такі толозні роботи: геологічне й гідрогеологічне до-

слідження в околицях Чугуєва, Слав'янського й Харкова (Березівка), вивчення гідрогеології Харкова, палеонтологічні й петрографічні дослідження порід крейдяних і третинних покладів, вивчення гео-морфології та четвертинних покладів України (Полісся), вивчення корисних копалин Харківщини, Полтавщини і інш. Члени катедри беруть участь у 3 верст. геолог. зніманнях України і в розвідкових роботах УВГК. Праці катедри друковано по таких журналах: «Труды Х. Об-ва испыт. природы», «Извест. УОГеолкома», «Вестник Геологического Комитета», «Бюллетень Московск. О-ва естествоиспыт.», «Зап. Днепропетр. Каф. Геологии», «Зап. Мин. Об-ва», «Изв. Ак. Наук» і інш. Катедра має власний орган: «Наукові записки Харк. н. д. катедри геології» (вийшло 2 томи). Крім того, друкується у «Віснику природознавства», «Червоному Шляху» і інш.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГЕОЛОГІЇ ПРИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ ГІРНИЧОМУ ІНСТИТУТІ

Дніпропетровське, Гірничий Інститут

Засновано 1922 року. Має такі секції: геології, мінералогії, петрографії і рудних родовищ. Зав. катедри—проф. Лебедєв М. О. (він і керівник секції геології); керівник секції мінералогії—проф. Іванов Л. М.; керівник секції петрографії та рудних родовищ—проф. Танатар І. І.; наукові співробітники: Алексєєв А. М., Гембіцький С. С.; аспіранти: Болєєва Н. А., Лещенко Н. К., Мікей І. Я., Новик Є. О., Погодіна В. М., член-кореспондент Бєльський С. В.

Катедра у виданні Укрнауки. Головні опубліковані роботи: палеонтологічна характеристика декотрих геологічних горизонтів середніх кам'яновугільних покладів Донецького басейну. Родовища останків організмів в кам'яновугільних покладах Півд. Росії. «Über die Zusammenstellung der rus. Carbons mit der anderen Gegenden». Секція геології опрацьовувала фавну та фльору російського, зокрема донецького кардону для того, щоб установити геологічні горизонти. Секція мінералогії опублікувала праці з мінералогії Дніпропетровщини, Волині і інших округ, а також досліджувала радіо-активні мінерали України. Секція петрографії та рудних родовищ опублікувала низку праць і робила досліди в галузі петрографії порід і руд Криворізького басейну, а також вивчала горючі гази Медітопільщини. Члени катедри брали участь у різних експедиціях, організованих коштом трестів і госпорганізацій. Праці друкується в «Уголь и железо», «Инженерный Работник», «Вісті Укр. Акад. Наук»; «Pan American Geologist», «Zeit. f. prakt. Geologie» і інш. Катедра видає «Наукові записки».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ГЕОЛОГІЇ Й ГЕОГРАФІЇ

Одеса, вул. Комінтерну, 2, ІНО

Засновано 1923 року. Катедра має секції: геології й географії. Зав. секції геології проф. Алексєєв О. К.; дійсний член Гапонов

Є. А., аспіранти: Маншкіян Т. А., Степанов В. В., Яцко І. Я., Рощин А. Д. Секція географії: дійсні члени—Лебедев В. Б. і Кліментов Л. В.; наукові співробітники Потапенко Г. О.; аспіранти Белозеров С. Т., Айземаєв Я. Я. Катедра у віданні Упрнауки. Головні роботи: вивчення геології долини р. Інгульця; геологічні здіймання Криворізького залізо-рудного району; гідро-геологічні дослідження на півдні України; попереднє природно-історичне районування колиш. Одеської губ., вивчення надлиманських солонців; дослідження Наддністрянщини; гідрологічне дослідження долини р. Берди та Сухого Лиману. Співробітники катедри брали участь у геологічних експедиціях Геол. Комітету і в гідрологічних експедиціях П.О.М.О. НКЗ. Праці своєї катедра друкує в «Записках н.-д. катедр Одеси», «Ізв. Геол. Комітета», «Сборнике Юж. Обл. Мел. Орган», «Материали по изучению почв Украины», «Вісник Од. Сільськ. Госп. Ін-ту».

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЗООЛОГІЇ ПРИ КИЇВСЬКОМУ ІНО

Київ, вул. Короленка, 58, ІНО

Засновано 1922 року. Персональний склад: керівник катедри акад. І. І. Шмальгаузен, (зав. секції експеримент. зоології та генетики). Дійсні члени: проф. М. М. Воскобойніков (зав. секц. морфології та порівняльн. анатомії); проф. Д. Є. Белінт (керівн. секції систематики та гідрології), проф. А. Г. Лебедев (керівник секції зоології й ентомології), проф. Домбровський, Н. В. Шарлемань, наук. співробітник Н. М. Воскресенський (секретар катедри). Катедра перебуває у віданні Укрнауки, від неї й фінансується. Темі робіт: вивчення життя дніпрових порогів з якісної й кількісної сторони; вивчення зіхтіологічної сторони озер дніпровської пійми Київськ. району; зоогеографічне вивчення птахів і ссавців України. Катедра брала участь в експедиції на дніпрові пороги. Результати своїх робіт друкує як у журналах СРСР, так і закордоном. Опубліковано понад 200 праць. Надалі передбачається в контакті з іншими науково-дослідчими установами вивчати життя вод України (зокрема риб) і лісів околиць Києва.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ЗООЛОГІЇ ПРИ ХАРКІВСЬКОМУ ІНО

Харків, Госпитальний пров., 5

Засновано 1923 року. Персональний склад: керівник катедри акад. Нікольський А. М., зав. секц. прикл. зоології—проф. І. К. Тарнані, зав. секції зоології безхребетних—проф. Г. Ф. Арнольд, зав. секц. фізіології—проф. М. Ф. Белоусов. Наукові співробітники:

М. П. Марков (гістологія), А. Ф. Нагорний (фізіологія), І. А. Дубовик (порівн. анатомія), Т. В. Радіонова (зоологія хребетних), В. Г. Аверін (прикл. зоологія), Н. М. Фадєєв (зоологія безхребетних і гідробіологія); В. А. Паулі (гідробіологія). Аспіранти: Дубовський М. В., Зіверт М. В., Лукін Ю. Ю., Баскін Б., Чернов С., Шапіро Д. Солодовніков С., Шрам А., Буланкін Т. Катедра у віданні Укрнауки, від неї й фінансується. Роботи: в царині прикладної ентомології (Харківщина, Крим); дослідження біології та систематики риб Чорного моря; селекції бджіл, фізіології первової системи, дослідження гідробіології солодких вод Чорного та Озівського морів; систематики та анатомії риб. Результати з своїх робіт катедра друкує у спеціальних журналах (Труды Хар. О-ва испытателей природы) і закордоном. Оpubліковано понад 100 наукових праць. Брала участь в експедиціях для вивчення риб та рибальства Чорного та Озівського морів і фавни Закавказзя.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧА КАТЕДРА ПРИРОДИ, СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Й КУЛЬТУРИ ПОДІЛЛЯ

Кам'янець-Подільський, Шевченківська, 2

Засновано 1922 р. Секції: природи, сільського господарства й культури. Зав. катедри: Кондрацький Ф. А.; керівник п/секції сільського господарства Донської П. І.; керівник п/секції прикл. ботаніки Гаморак Н. Т.; керівник п/секції фіто-техн. Живан В. П., керівник п/секції зоотехніки Плюйко С. А.; керівник секції культури Любарський І. А.; керівник секції природи Красовський О. В.; керівник п/секц. прикл. зоології Храчевний В. П.; наукові співробітники: Мельник А. С., Гудзенко В. П., Богацький Д. О., Геращенко М. Т., Кожухов О. М., Бернацький В. К., Моргенштерн С. Г., Карета Л. А., Михайловський А. Г., Рятанов О. М., Герінович В. О., Курневич М. В., Неселовський П. З., Кільчевський О. І., Філь Ю. П., Дудолькевич Ю. К., Олейник І. А., Васильєв В. П., Сеник О. Ф. Катедра має 29 аспірантів. У віданні Укрнауки

Протягом минулого десятиріччя катедра робила обслідування скотарства, птахівництва, фльори, гідрогеології та населення Поділля, досліджувала вплив вапна на деградування чорнозему, взаємовідношення між процесом нітрофікації і мобілізації фосфорної кислоти в них, концентрацію йонів водню в тканинах насіння. План роботи на ближчий період: продовження початих уже обслідувань, вивчення продукційних сил ґрунтів Поділля та впливу на них рельєфу, вивчення мікрофльори, фльори та фавни Дністра, місцевих шкідників, місцевих польових культур, впливу різних способів обробітку культур, садівництва, винаградиництва, тютюнництва, лікарських рослин, с.-г. районування. Праці своєї катедра друкує в «Наукових записках Кам'янець-Подільськ. с.-г. ін-ту», «Наук. Зап. Кам.

Под. Ін-ту Нар. Освіти», у власному органі катедри, «Зап. Кам. Под. Окружн. Краєзнав. Коміт.», «Наука на Україні». Для своєї роботи кафедра користується з устаткування інститутів сільсько-госп. і нар. освіти.

АКЛІМАТИЗАЦІЙНИЙ САД

Київ, Дорогожицька, 45

Акліматизаційний Сад при ВУАН заснований 1915-го року. Особовий склад: директор—академік Кащенко М. Т.; наукові співробітники: Д. П. Лук'янов, М. О. Касаєва, К. С. Калачевська, О. В. Брянцева. Асистенти: Р. М. Гербановська, К. С. Жукевич, Ф. К. Костенко, Л. К. Дзюбенко, К. К. Шапаренко. Аспірант—С. Л. Соєнко. Бюджет на 1928-29 рік: 23.570 карб. Завдання полягає в тому, щоб запроваджувати на Україні та акліматизувати нові корисні живини та розробляти питання акліматизації взагалі.

Київський Акліматизаційний Сад провадить науково-практичну роботу. Із досягнень, що вже констатовані, треба підкреслити: а) селекція нового поріддя валер'яни з велетенськими коріннями гарної якості, б) вироблення скороспілої рідини, що досягає в Київському районі при прямому засіві в ґрунті (без попередньої підготовки розсади в парниках), в) запровадження зимотривалих гатунків наперснику, лаванди, й великолисного гатунку шавлії, г) вироблення зимотривалого для Київського району сорту персиків, д) натуралізація двох видів подофілів, казанлицької троянди, двох видозмін флорентійських півників, кримської айви й деяких сортів винограду.

Разом з тим Акліматсад провадить цілу низку дальших спроб, з метою акліматизувати ще й інші корисні чужоземні рослини, почасти через прямий добір, почасти й через різні цікаві гібридизації.

ХАРКІВСЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД

Харків, Клочківська, 52

Засновано 1904 року. Персональний склад: Л. А. Шкорбатов—зав. Ботанічн. саду, Є. М. Лавренко—зав. гербарія, М. С. Процакевич—зав. живих колекцій, І. С. Філіппин—вчений садівник. Сад перебуває у віданні Головнауки. Фінансується з її коштів. Дослідчу роботу Сад провадить в галузі вивчення вищих квіткових рослин; в галузі вивчення мікро-флори, в галузі культури рослин, що мають технічне й господарське значіння. Накладом різних установ провадилося експедиційну роботу. Року 1929 Сад перейшов у відання інституту Прикладної ботаніки.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД

Кам'янець-Подільський

Засновано 1925 року. Склад: зав. Н. Ф. Гаморак; співробітники: Ф. Є. Панасюк і М. А. Любінський. У віданні Укрнауки. Окремого бюджету не має, а фінансується з коштів науково-дослідчої катедри природи Поділля та Інституту Народної освіти. Працює над обстежуванням флори квіткових рослин і мікро-флори (*Uredineae* й *Polyuragaceae*). Зібрано понад 1000 відмін рослин. Обмінюється з усіма великими садами Союзу. Досліджував водняний режим рослин і робив дослідження над фото-періодизмом. Роботи друковано в «Записках Інституту Народного Образовання» і в «Записках С.-Х. Інституту». Видано два «Index Seminum» на 1927 і 1928 рр. Надалі, крім продовження початих робіт передбачається зробити геоботанічне обстежування флори Волині та ентографічної української території, що належить до складу Польщі, Румунії й Чехословаччини (цебто східної Галичини, Холмщини, Буковини, Підкарпаття).

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ БОТАНІЧНИЙ САД

Одеса, Пролетарський Бульвар, 57

Засновано 1883 року при Університеті; 1924 року Сад знов почав працювати, вже як самостійна наукова установа. Має відділи: систематичний, акліматичний, технічний, сільсько-господарський, біологічний, лікарських рослин. Крім цього при саді є: 5 оранжерій, бібліотека, гербарій з музеєм, колекція насіння. Директор Саду акад. Липський В. І., вч. садівник Пацовський К. Т.; вчен. ботаніки: Точіловська Л. Г., аспіранти: Буженко Ю. П., Якубець-Якубчик О. І., Андреев О. Д. Бюджет на 1928-29 р.—16.630 карб. Співробітники Саду працювали в галузі ботанічних досліджень сухого лиману, складання гербарія городних рослин, загального гербарія; вивчали водо-рослини басейнів Одеського району, мохи Одеського Ботанічного Саду, рослинність балок в околицях Одеси. Була гідробіологічна експедиція на р. Буг, вивчено планктонні зарості цієї річки. Праці друковано: в «Працях Озерного Комітету УАН» (1928 в. I), «Рус. Архив Протистології» (1928, в. I, т. VII), «Праці Дніпрян. Біологічної Станції» і інш. журн.

ДЕРЖАВНИЙ АКВАРІУМ—ЗООСАД

Миколаїв, вул. Франка, 2

Засновано 1901 року. Має відділи: місцевої фауни й флори, земноводних, водних і болотних рослин, палм і лілій, птахів і пауг, зоовідділ. Акваріум у віданні Миколаївської окр. інспектури наросвіти. Бюджет—близько 30.000 карб. на рік.

БОТАНІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ КИЇВСЬКОГО С.-Г. ІНСТИТУТУ

Київ, Сільсько-Господарський Інститут

Засновано 1898 року. З 1921 року стала базою фізіологічного, анатомічного й сортівницького відділу Наукового Інституту Селекції С.С.У. Цукротресту, базою робіт катедри біології с.-г. рослин УАН (1922 р.) і базою підсічного відділу Боярського Науково-Досвідного Лісництва (1926 р.). Персональний склад: проф. Є. Ф. Вотчал—зав. лабораторії, проф. В. В. Фін і 4 асистенти; по відділу селекції—2 постійних фахівців і практиканти; при Ботанічному Сади—садівник. Темі робіт: селекція с.-г. рослин; фізіологічні властивості рас пшениці, буряку, гречки, вівса, проса; сорти с.-г. рослин з морфологічного, систематичного й анатомічного поглядів; анатомія буряку, картоплі, пшениці; питання водяного балансу в зв'язку з виявленням посухостійкості. Вивчення фізіології смоло-віддільного апарату і анатомії смоляних ходів; вивчення виходів підсічки. Лабораторія вивчає рух пасоки, випарування в короні дерев, електрофізіологію дерева, ферменти пасоки і т. інш. Наукові праці друковано в «Бюллетене С.С.У. Сахаротреста», «Известиях К.С.Х.І.», «Трудах Всеукр. С'єзда по изучению производ. сил Украины» і «Трудах Всесоюзного Ботанического С'єзда», в працях Інституту Селекції.

БОТАНІЧНИЙ КАБІНЕТ (музей) І ГЕРБАРІЙ УАН

Київ, вул. Короленка, 54

Засновано 1921 року. Зав. акад. О. В. Фомін, уч. консерватор—Д. К. Зеров; наукові співробітники: А. С. Лазаренко, П. Ф. Оксюк. Кабінет працює над вивченням флори України і суміжних країн. Роботи друкує в «Трудах Всеукр. Академії Наук» та інш. виданнях. Існує на кошти Всеукр. Академії Наук.

ЗООЛОГІЧНА СЕКЦІЯ УАН

Київ, вул. Короленка, 54

Секцію утворено 1923 року, сполучивши з УАН. Природничо-історичний відділ Укр. Наук. Т-ва, засновано 1921 р. Голова секції проф. Н. В. Шарлемань, секретар С. С. Паночнін. Завдання Секції—досліджувати фауну України, притягаючи до цього аматорські сили. Друкується в «Зоологічному Журналі» України, Українському зоологічному Журналі (УАН); накладом Президії Секції видано журнал «Україна».

КАБІНЕТ АНТРОПОЛОГІЇ ІМ. Ф. ВОВКА (ВУАН)

Заложений р. 1921; являє собою єдиний в межах УСРР заклад, що працює над вивченням антропологічного типу української людності та найдавніших діб людської культури на території України.

В своїй роботі він поділяється на дві секції—спеціальної антропології та передісторії. Кабінет зібрав численні антропометричні матеріали щодо української людності УСРР та її національних меншостей і багаті колекції виробів первісної людини на Україні. Особливо коштовні, з погляду наукового, збірки палеолітичні (інвентар славнозвісного палеолітичного селища в с. Мізині на Чернігівщині, матеріали з розкопів нової палеолітичної стадії в м. Журавці на Прилуччині й колекції палеолітичних виробів з 7-ми стадій на Поділлі), а надто збірки індустрій мезолітичної доби (північна Чернігівщина, Київщина, Харківщина, Полтавщина та Поділля). Колекції Кабінету мають всесоюзне значіння.

З р. 1925 Кабінет друкує праці методологічного характеру й публікує опрацьовані матеріали. З 1927—в щорічнику «Антропологія» (вийшло 2 томи) і з р. 1929 в новій серії «Матеріалів». Науковий персонал Кабінету складається з антрополога Анатолія Зіновієвича Носова (штатний робітн., Керівничий Кабінету), передісторика Михайла Яковича Рудинського (нештатного робітника) та передісторика Марії Степанівни Мушкет (нештатний робітник). Бюджет Кабінету, окрім оплати праці співробітників, становить р. 1929—1.120 карб.

ГЕОЛОГІЧНИЙ КАБІНЕТ ВУАН

Київ, Бульвар Шевченка, 14

Засновано 1922 року. Зав. Кабінету акад. Тутківський П. А., керівник над справами кабінету—гірн. інж. Полонський Ф. М.; науковий співробітник—гірн. інж. Василенко П. І. Кабінет вивчував корисні копалини України (вапняки, пісковики, фосфорити, бурштини, тощо). Співробітники кабінету брали участь в експедиціях (організованих на кошти трестів і установ) для геологічного зймання і розвідок польових шпатів, кварцу, лосняку й мергелів. Найближчого п'ятиріччя кабінет гадає працювати в галузі динамічної геології України, палеонтології і петрографії. Друкується: в «Працях Укр. Академії Наук», «Вісті Укр. Від. Геол. Ком-ту» і в виданнях ДВУ. Головні опубліковані роботи: «Кам'яні будівельні матеріали Київщини», «Узбережжя річки Уборти», коп. мікрофавна України, «Нові геологічні спостереження на Овруччині».

ГЕОЛОГІЧНИЙ КАБІНЕТ КИЇВСЬКОГО СІЛЬСЬКО-ГОСПО- ДАРСЬКОГО ІНСТИТУТУ

Київ

Засновано 1898 року. Зав. кабінетом проф. Чирвинський В. Н., наук. співробітник Тімофєєв К. І. Кабінет перебуває у віданні Київського С.-Г. Інституту. Головні роботи: обслідування бурого вугілля в районі Зінов'ївського і на Херсонщині; вивчення будівельних матеріалів у районі Першомайського; вивчення еффузивних порід Волині; геологічне здійснення Звенигородського району; хемічні аналізи графітів, бурого вугілля, мергелю. Друкується в «Изв. Киев. Пол. Ин-та», «Изв. УОГК», «Труды КЕПС», «Вестник сах. пром-сти», «Труды Геол. Ком-та».

КАБІНЕТ КОРИСНИХ КОПАЛИН ПРИ ДОНЕЦЬКОМУ ГІРНИЧОМУ ІНСТИТУТІ

Сталіне

Засновано 1922 року. Зав. кабінетом гірн. інж. Власенко А. Фінансується з коштів Дон. Гірн. Ін-та. Кабінет виучував петрографію Бердянської округи. Звіти про роботу друкує в «Трудах» Дон. Гірн. Ін-та.

МІНЕРАЛОГІЧНИЙ КАБІНЕТ ПРИ ХІНО

Харків, Інститут Народної Освіти

Засновано 1805 року. Зав. кабінетом проф. Савич-Заблоцький К. М., асистент Лапін М. М. Кабінет перебуває у віданні Ін-та Нар. Освіти і фінансується з його коштів. Протягом останніх років досліджено ізюмські фосфорити, лосняки Маріупільської округи, клінкерні глини. Друкується в «Записках Минералогического О-ва» і «Трудах Укр. Отд. Геологического комитета».

МІНЕРАЛОГІЧНИЙ КАБІНЕТ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ГІРНИЧОГО ІНСТИТУТУ

Дніпропетровське, Полтавська, 1

Засновано 1899 року. Зав. Кабінетом проф. Іванов Л. Л., асистент гірн. інж. Леценко М. К. і інж. геолог Мікей І. Я. Фінансується з держбюджету за кошторисом Гірничого Інституту. Головні роботи: вивчення мінералогії Дніпропетровщини, Волині, Поділля, Криму й Кавказу. Друкується в «Наукових записках н.-д. катедри геології при Дніпропетровському Гірн. Ін-ті», «Южн. инженер», «Мин.

сырье», «Наука и техника», «Бюлл. С. Кавк. Краев. Горск. Научн. Иссл. Ин-та». Власне видання «Бюлетень геолого-мінеральн. гуртка при Дніпропетр. Гірн. Ін-ті». Співробітники кабінету брали участь в експедиції, що обслідувала копальни Карачаєво-Черкес. авт. об-ласті.

ДОНЕЦЬКА БІОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ ім. проф. Ф. М. АРНОЛЬДІ

Зміїв, Харківської округи

Засновано 1914 року. Року 1928-го станція перейшла у відання Упрнауки НКОсвіти УСРР. Директор станції—проф. Шкорбатов Л. А. (ботан. гідробіолог); дійсн. член станції проф. Я. В. Ролл (ботанік-гідробіолог), науков. співробітн. С. В. Солодовников (зоолог), асистент станції А. Д. Масловський (іхтіолог). Бюджет станції—близько 10.000 крб. (1928-29 р.). Станція вивчує фльору, мікрофльору, іхтіологію, ентомологію й підробіологію р. Дінця та околиць біостанції. Зокрема, протягом минулого року проведено порівняльне альгологічне, гідробіологічне дослідження р. Півн. Дінця, затоки Косач і озера Білого, крім того станція провадила спостереження над величиною та силою заморів різних видів риб, безхребетних в озерах півми Дінця, досліджувала поширеність риб у Дінці і інші роботи. Наукові праці друкуються в «Працях Харків. Т-ва дослідників природи», в «Рус. архиве протистологии», «Рус. гидрологическом журнале», в «Працях комісії для санітарно-біологічного обслідування Дінця та його допливів», в «Наукових записках Харків н.д. кате-дри ботаніки», «Archiv für Hydrologie» і інш.

ДНІПРОВСЬКА БІОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

Київ, вул. Короленка, 55/15. Літнє приміщення станції в Старосільському лісництві на Дніпрі в 16 кілометрах вище Києва

Дніпровська Біологічна Станція перша на Україні прісноводна Біологічна станція; її засновано р. 1909. Київським Т-вом «Любителей Природы»; фактично станція приступила до роботи р. 1911. В 1921 р. перейшла до відома Всеукраїнської Академії Наук і є одним з закладів при Фіз.-Мат. Відділі ВУАН і існує на кошти ВУАН. Бюджет Станції в 1928-29 фінансовому році виносив—3.200 карб.

На чолі станції стоїть директор проф. Д. Белінг. Є дві посади штатних лаборантів, які засновано лише в 1928-29 бюдж. році і на їх заміщення оголошено конкурс. Тимчасово одну посаду має А. З. Миросниченко; крім того є шість постійних нештатних наукових співробітників: С. М. Крашениників (найпростіші), Ю. М. Марков-

ський (зоопланктон), Д. А. Радзимовський (фитопланктон, бактеріопланктон), В. В. Совичський (ентомологія), М. А. Гримайловська-Морозова (губки, мшанки, бентос), П. А. Сіверцов (вчений лісовод, шкідники). Із цих шости співробітників чотири перших одержують певну винагороду із станційних коштів. Крім офіційних співробітників станції в її роботі бере участь ще низка наукових робітників, в тому числі акад. М. Г. Холодний. Завдання станції: всебічне вивчення життя вод України, в першу чергу вод Дніпровського басейну. Крім вивчення низки наукових проблем, що мають великий теоретичний інтерес вивчення екології водних організмів, вивчення біоценозів, вивчення питань походження фауни і флори наших вод і т. ін., станція провадить роботи, що мають важливе практичне значіння. Станція видає значну увагу питанням вивчення риб і рибного господарства. Напр. влітку 1929 р. Дніпровська Біологічна станція проробила значні роботи для вивчення ставків, річок та інш. водоймищ всієї Вінницької округи з метою раціоналізації рибного господарства. Аналогічні роботи станція почала провадити і в Київській округі. За минулі роки станція за допомогою Упрнауки ВУАН та інш. установ України перевела низку експедицій, що охопили р.р. П. Буг, нижню течію р. Дніпра, порожисту частину р. Дніпра з районом Дніпробуду, р. Тетерев, р. Сож і Березину. Під час експедицій станція всебічно вивчала життя показаних річок, в тому числі життя їхнього рибного населення і значіння риб для людини. З'ясовуючи продукцію наших вод в зв'язку з питаннями про рибне господарство, станція провадить не тільки якісний, але й кількісний облік населення наших водоймищ. В сучасний час станція по ініціативі акад. М. Г. Холодного провадить кількісний облік бактеріопланктона наших річок, що має також значний практичний інтерес.

Друковані видання станції: «Труды Днепровской Биологической станции», вип. 1, Київ, 1914 р.; вип. 2, Київ, 1915 р.; Збірники праць Дніпров. Біолог. Станції ВУАН, т.ч. I—IV, Київ, 1926—1929 р.р. (видання ВУАН).

БЮРО ОЗЕРНОЇ КОМІСІЇ ПРИ ВУАН

Одеса, Міський Сад, тел. 31-10

Голова Озерної Комісії акад. В. І. Липський, заст. голови—проф. Е. С. Бурксер, вчений секретар В. А. Бертенсон.

Секції: 1) Ботанічна—зав. акад. В. І. Липський, 2) Гідрогеологічна—зав. геолог Е. А. Гапонов, 3) Фізично-Хемічна—зав. проф. Е. С. Бурксер и член інж. Б. Г. Пантелеймонов, 4) Біологічна—зав. проф. Н. А. Загоровський і члени т.т. Рубенчик, Кушнарєв, Костирко, 5) Секція Сільського Господарства й курортного будівництва—

зав. В. А. Бертенсон, члени проф. А. А. Бичихін й проф. А. І. Кортаци.

Роботи Комісії фінансувалися зацікавленими господарчими організаціями в 1927 р. в сумі 5.350 карб. Завдання Комісії дослідження солених водозборищ України в інтересах промисловости, курортного будівництва і сільського господарства.

В 1927 р. проведено всебічний дослід Сухого лиману. В 1929 р. досліджується Тилигульський, Великий і Малий Аджаликський лимани, Тузловський лиман та їх околиці. В 1930 р. ті лимани буде додатково досліджено. Випущено I том «Трудов Озерної Комісії», окремі статті друкують в «Горном Журнале» і в журн. «Химическая Промышленность», ст.ст. проф. Е. С. Бурксера та інж. Б. І. Пантелеймонова передані для друку у ВУАН.

ГЕОЛОГІЧНА СЕКЦІЯ ПРИ II ВІДДІЛІ ВУАН. (Геологічне Товариство при УАН)

Київ, вул. Короленка, 54, УАН

Засновано 1918 року (організована із геологічної секції природничого Відділу кол. Українського Наукового Т-ва у Києві). Секція порушила клопотання через УАН про перетворення її в Геологічне Товариство при ВУАН.

Почесний Голова Геолог. Секції—академік П. А. Тутківський. секретар—акад. В. В. Різниченко. Існує без коштів. До складу секції входять: проф. Крокос, Безбородько, інж. Лисенко, Полонський, Василенко та ін.

Діяльність Геол. Секції виявлялася головню в наукових засіданнях, де протягом існування секції заслухано понад 100 наукових докладів з різних галузей геологічних наук. Крім того, представники Геологічної секції брали безпосередню участь в організації наукових з'їздів, нарад та інш. Не маючи коштів науково-дослідчих робіт у полі Геологічна секція не провадила. В 1923 та 1924 р.р. Геологічна секція розпочала була видавати «Українські Геологічні Вісті» (Бюлетень Геолог. Секції), але за браком коштів це видання припинилося.
